

Convenant Cameratoezicht Zoetermeer 2012

Tussen

- Gemeente Zoetermeer;
- Politie Haaglanden.

De ondergetekenden:

De volgende partijen zijn betrokken bij de totstandkoming, ondertekening en uitvoering van dit convenant;

- Politie Haaglanden, vertegenwoordigd door de korpschef, **D**
- Gemeente Zoetermeer, vertegenwoordigd door de burgemeester, de heer Ch. B. Aptroot.

Gezamenlijk ook aan te duiden als: Partijen

Constaterende dat:

De raad van de gemeente Zoetermeer bij besluit van 27 januari 2003 heeft ingestemd met het voorstel tot de invoering van cameratoezicht in Zoetermeer.

- De vastgestelde cameragebieden in Zoetermeer zijn:
 - o Mandelabrug
- het uitvoeren van cameratoezicht in Zoetermeer het volgende doel heeft: het in het belang van de handhaving van de openbare orde uitkijken (en opnemen) van beelden met camera's ten behoeve van toezicht op een openbare plaats.
- Het cameratoezicht laatstelijk is geëvalueerd over de periode 2008-2009.
- Cameratoezicht dient ter bevordering van:
 - o Het handhaven van de openbare orde;
 - o Het voorkomen en terugdringen van criminaliteit;
 - o Het voorkomen en terugdringen van overlast;
 - o Het voorkomen en terugdringen van vandalisme/vernieling;
 - o Het bieden van ondersteuning aan de politie bij het opsporen van strafbare feiten;
 - o Het bieden van ondersteuning aan het Openbaar Ministerie bij de vervolging van daders van strafbare feiten;
 - o Het verhogen van het gevoel van veiligheid bij de bewoners, bezoekers en andere gebruikers van het openbare en private gebied.

Overwegende dat:

- het cameratoezicht in het publieke domein is geregeld in artikel 151c van de Gemeentewet;
- belangrijke uitgangspunten voor een goed resultaat zijn:
 - o een gedegen inbedding in de organisaties van de politie en de gemeente Zoetermeer;
 - o een camerasysteem dat voldoende adequaat is om het bereiken van het bovengenoemde doel door alle verantwoordelijke partijen mogelijk te maken;
 - o een structurele integrale, adequate opvolging vanuit de politie op de via het cameratoezicht geconstateerde incidenten die onder de doelstelling van het cameratoezicht vallen;
 - o een structurele samenwerking tussen de direct betrokken publieke en private partijen: de gemeente Zoetermeer, de politie en het Openbaar Ministerie.

- gelet op de privacybelangen cameratoezicht een 'ultimum remedium' is en daarmee het sluitstuk vormt op een integraal maatregelenpakket;
- over de inzet van camera's en het regionale beheer ervan een regime is afgesproken in de vergadering van het Regionaal College (RC) van 8 december 2010, met een aanvulling op 26 januari 2011 (zie bijlage).
- besloten is dat de totale kosten van het cameratoezicht in de regio gezamenlijk worden gedragen door de politie en de betreffende gemeenten op basis van een [N]. Waarbij [N] van de kosten wordt gedragen door de politie en [N] van de kosten door de gemeente.

Ten aanzien van de verantwoordelijkheden en inspanningen van partijen in algemene zin

1. *De gemeente Zoetermeer is verantwoordelijk voor en draagt zorg voor:*
 - adequate inbedding in de organisatie van verplichtingen die voortvloeien uit het camerasysteem, waaronder de beleidsmatige beoordeling van aanvragen om cameratoezicht en de doorgeleiding naar het driehoeksoverleg van burgemeester, gebiedsofficier van justitie en bureauchef (de lokale driehoek);
 - het conform artikel 151c Gemeentewet juncto artikel 2:52 APV Zoetermeer aanwijzen van de gebieden waar met behulp van camera's toezicht wordt uitgeoefend;
 - het vormgeven van het cameratoezicht conform de richtlijnen van de Handreiking Cameratoezicht 2009 van het ministerie van BZK;
 - het informeren van de raad met betrekking tot nieuw in te voeren (flexibel) cameratoezicht;
 - het evalueren van het uitgevoerde cameratoezicht in de benoemde gebieden;
 - de coördinatie en afstemming tussen partijen met als oogmerk gezamenlijk tot een goed functionerend cameratoezicht te komen.
2. *Het Politiekorps regio Haaglanden is verantwoordelijk voor en draagt zorg voor:*
 - een camerasysteem ten behoeve van het handhaven van de openbare orde en veiligheid ex artikel 151c Gemeentewet waarbij de regionale uitkijkcaciteit met inachtneming van het in het Regionaal College vastgestelde regime is gemaximeerd op 200 camera's voor de regio als geheel;
 - adequate inbedding in de organisatie van verplichtingen die voortvloeien uit de Wet politiegegevens (Wpg), het procedurehandboek, het live uitkijken en (acute) operationele opvolging van hetgeen wordt waargenomen met de camera's;
 - het adequaat beborden van de toegangswegen van de cameragebieden (zodat cameratoezicht in dit gebied bekend is);
 - het vastleggen van alle camerabeelden in de aangewezen gebieden gedurende 24 uur per dag en het bewaren van deze beelden gedurende 28 dagen;
 - 24 uur per dag 'live' uitkijken van de openbare orde camera's, waarbij de beelden rouleren over de uitkijktafels. Er kunnen nadere afspraken worden gemaakt met de gemeente over vastgestelde tijdsperiodes waarbij in ieder geval rechtstreeks toezicht (live uitkijken) vanuit de GMC van politie Haaglanden plaatsvindt. Politie Haaglanden stelt [N] ter beschikking voor het uitkijken van de openbare orde camera's in de hele regio Haaglanden;
 - het leveren van (cijfermatige) input per camera ten behoeve van de jaarlijkse voortgangsrapportages voor de burgemeester en de raad;
 - de opvolging en het al dan niet inzetten van politie naar aanleiding van de incidenten die uit de rechtstreeks doorgegeven camerabeelden naar voren komen;

Afspraken in meer bijzondere zin

Artikel 1 Definities

1. *Openbare plaats*: vrij toegankelijke locatie als bedoeld in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties (Wom).
2. *Statisch cameratoezicht*: nagelvast cameratoezicht dat op basis van artikel 151c Gemeentewet door de burgemeester kan worden ingevoerd.
3. *Flexibel cameratoezicht*: cameratoezicht dat op basis van artikel 151c Gemeentewet op een specifieke locatie voor een korte duur (3-9 maanden) wordt ingezet om plots opkomende (overlast)problematiek aan te pakken.
4. *Dynamisch cameratoezicht*: kortdurend (mobiel) cameratoezicht dat door de politie op basis van artikel 2 Politiewet kan worden ingezet bij demonstraties, voetbalwedstrijden en kortdurende verstoringen van de openbare orde. Deze vorm van cameratoezicht valt buiten de reikwijdte van dit convenant.

Artikel 2 Camera's

1. De GMC kent binnen het vastgestelde regime een maximale uitkijkgapaciteit van 200 camera's voor de regio Haaglanden.
2. In Zoetermeer zijn met ingang van 1 maart 2012 18 statische camera's in het kader van artikel 151c Gemeentewet operationeel.
3. De overdracht van de 18 camera's van de gemeente Zoetermeer aan politie Haaglanden per 1 januari 2012 geschiedt om niet. Aangezien de overdracht ingaat per 1 januari 2012 (en niet ingaande het besluit van het Regionaal College) is daarmee tevens rekening gehouden met de restwaarde van (nieuwere) camera's.
4. Met ingang van 1 maart 2012 zijn voor alle gemeenten in Haaglanden gezamenlijk 20 flexibele camera's beschikbaar. Daarnaast houdt de gemeente Den Haag met ingang van 1 maart 2012 als trekkingsrecht de vaste beschikking over 20 flexibele camera's.
5. Alle kosten van door de gemeente(n) noodzakelijk geachte camera's boven het regionale aantal van 200 komen voor rekening van de betrokken gemeente(n). De betrokken kosten worden van tevoren gecommuniceerd, zodat deze bestuurlijk kunnen worden geaccordeerd.

Artikel 3 Tarief cameratoezicht

1. Partijen komen overeen dat politie Haaglanden met ingang van 1 januari 2012 een jaarlijks tarief van [REDACTED] N per camera in rekening brengt bij de gemeente Zoetermeer.
2. Voor dit tarief gaan alle (financiële) verplichtingen betreffende de camera's over van de gemeente Zoetermeer naar politie Haaglanden. Politie Haaglanden wordt verantwoordelijk voor de aanschaf, installatie, schoonmaak, schadeverhaal, stroomverbruik, onderhoud en vervanging van het volledige camerasysteem (inclusief de camera's), alsmede het tot stand brengen en onderhouden van de fysieke verbinding met de GMC. Alle bij de gemeente Zoetermeer lopende contracten op het gebied van onderhoud en schoonmaak worden door politie Haaglanden tegen een financiële vergoeding overgenomen.
3. Het tarief wordt uitsluitend betaald voor camera's die, na fiatting door de driehoek, op grond van artikel 151c Gemeentewet zijn geïnstalleerd en voor de camera's die de gemeente in het jaar heeft ingezet als bedoeld in artikel 2 lid 4.
4. Het tarief voor de inzet van flexibele camera's bedraagt [REDACTED] N per camera per jaar, omgerekend naar hele maanden dat de camera(s) is (zijn) ingezet, waarbij per camera een minimumtarief wordt gerekend ter waarde van drie maanden.

5. Driejaarlijks wordt het jaarlijkse cameratarief geactualiseerd op basis van de feitelijke kostenontwikkeling. Politie Haaglanden levert hiervoor een financiële onderbouwing. Na bestuurlijke goedkeuring wordt door partijen in gezamenlijkheid de ingangsdatum van het nieuwe tarief bepaald.

Artikel 4 Stichtingskosten

1. Voor door de gemeente Zoetermeer op grond van artikel 151c Gemeentewet gewenste nieuwe camera's in gebieden zonder bestaande infrastructuur, mag politie Haaglanden een bedrag aan stichtingskosten in rekening brengen, ongeacht of deze camera's statisch of flexibel zijn.
2. De stichtingskosten omvatten het mastwerk en de aanleg van de (glasvezel)verbinding naar het dichtstbijzijnde politiewijkbureau. De verbinding tussen het wijkbureau en de GMC komt voor rekening van de politie.
3. In het geval van flexibel cameratoezicht wordt uitgegaan van bevestiging aan bestaande (licht)masten en een draadloze verbinding met het dichtstbijzijnde wijkbureau van de politie.
4. Politie Haaglanden voorziet in een offerte betreffende de stichtingskosten, zodat bij de bestuurlijke besluitvorming over de nieuwe camera's een compleet beeld bestaat van de totale financiële consequenties.

Artikel 5 Procedure flexibel cameratoezicht

1. De inzet van flexibele camera's vindt pas plaats na accordering van een voorstel hiertoe in de lokale driehoek.
2. De gemeente Zoetermeer agendeert het voorstel voor de inzet van flexibel cameratoezicht voor de lokale driehoek. Het voorstel (inclusief kostenraming) wordt door politie Haaglanden voorbereid en vervolgens bij de gemeente Zoetermeer aangeleverd.
3. Gelet op het feit dat slechts een beperkt aantal flexibele camera's beschikbaar is, vindt zonodig in de regionale driehoek prioriteitsstelling plaats t.a.v. de feitelijke inzet van flexibel cameratoezicht en in afstemming met gemeenten die eveneens gebruik maken van flexibel cameratoezicht.
4. Uiterlijk twee weken voor de einddatum van het geaccordeerde flexibel cameratoezicht voorziet politie Haaglanden ten behoeve van besluitvorming in de lokale driehoek in een evaluatie om het effect van de inzet toe te lichten.
5. De duur van het flexibele cameratoezicht is minimaal drie en maximaal negen maanden. Na afloop van de periode waarin flexibel cameratoezicht is toegepast, wordt in overleg bepaald of een verlenging praktisch gezien mogelijk en wenselijk is. De verlenging is telkens voor een periode van tenminste drie maanden.

Artikel 6 Evaluatie cameratoezicht

1. Elke vier jaar wordt de werking van het cameratoezicht door partijen ten behoeve van de burgemeester en de raad geëvalueerd.
2. Ten behoeve van de evaluatie voorziet politie Haaglanden jaarlijks in een tussentijdse cijfermatige rapportage.

Artikel 7 Herziening cameraplan

1. Partijen volgen nauwgezet de technologische ontwikkelingen op het gebied van cameratoezicht.
2. In het kader van de jaarlijkse rapportages wordt door partijen een overzicht gegeven van actuele ontwikkelingen op cameragebied. In september voorafgaande aan het jaar voor de

evaluatie wordt op basis van het totale beeld qua ontwikkelingen het vigerende cameraplan heroverwogen. Hierbij wordt beoordeeld of het aantal camera's in de vastgestelde cameragebieden op basis van nieuwe technologie, met behoud van de dekkingsgraad, kan worden teruggedrongen.

Artikel 8 Live uitkijken en uitkijkfaciliteiten

1. Op de GMC van politie Haaglanden worden de beelden van de gemeentelijke openbare orde camera's 24 uur per dag 'live' uitgekeken. De uitkijktafels zijn continue bemand door centralisten.
2. Betreffende het 'live' uitkijken komen partijen overeen dat de beelden van de camera's voortdurend rouleren over de op de uitkijktafels beschikbare monitoren voor het toezicht in het kader van 151c Gemeentewet. Afhankelijk van de aard en ernst van de problematiek op een locatie kunnen deze vaker in beeld worden gebracht.

Artikel 9 Beëindiging van het convenant

1. Dit convenant is aangegaan voor onbepaalde duur.
2. Opzegging kan plaatsvinden met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf maanden, of op elk moment zonder opzegtermijn wanneer dit gebeurt met instemming van partijen.
3. Bij het vorenstaande geldt een voorbehoud als gevolg van de inrichting van de Nationale Politie i.r.t. eventuele toekomstige landelijke richtlijnen t.a.v. de verantwoordelijkheidsverdeling en de financiële kaders rond cameratoezicht.

Aldus overeengekomen:

Zoetermeer, 1 oktober 2012

Den Haag, 1 oktober 2012

De burgemeester van Zoetermeer,

De korpschef van Politie Haaglanden

Ch. B. Aptroot

Korpsbeheerder

• Haaglanden

De leden van het Regionaal College

Bureau Staf Korpsdirectie
 Postadres Postbus 264
 2501 CG Den Haag
 Bezoekadres Burgemeester Patijnlaan 35
 2585 BG Den Haag
 Telefoon (070) 424 4392
 Fax (070) 424 3796
 Datum 30 november 2010
 Onderwerp Cameratoezicht in het publiek domein
 Uw nummer
 Ons kenmerk
 Bijlagen 3

Geachte leden,

De afgelopen jaren hebben we bij diverse gelegenheden van gedachten gewisseld over de toepassing van cameratoezicht in het publiek domein en de in dat verband te hanteren randvoorwaarden. Kernpunt hierin vormde de verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten en politie (voortvloeiend uit art. 151c van de Gemeentewet) en de wijze waarop deze zijn neerslag krijgt in een (financieel) arrangement gericht op de uitvoering in de praktijk.

In de werkconferentie van 20 februari 2008 is geconstateerd dat cameratoezicht sinds de introductie in Haaglanden (mits gericht toegepast) een effectief middel is gebleken bij het terugdringen van de criminaliteit en overlast in de openbare ruimte en daarmee het verbeteren van de leefbaarheid. Voorwaarde daarbij is dat het instrument complementair wordt gebruikt aan het "klassieke politiewerk". Met andere woorden: cameratoezicht kan niet in de plaats komen van de traditionele vormen van politiesurveillance, maar vormt daarop een aanvulling mede gericht op vergroting van de effectiviteit van de politie-inzet. Tevens is vastgesteld, dat de regionale afspraken die indertijd (in 2000) bij de invoering van cameratoezicht in Haaglanden zijn gemaakt - mede in relatie tot nieuwe wetgeving ter zake - inmiddels toe zijn aan actualisering. In de toen voorliggende notitie is daarvoor een aanzet gegeven.

In de werkconferentie is afgesproken, dat de (concept-)notitie een aanvulling zou krijgen op het punt van de verschillende vormen van cameratoezicht die in de (semi) openbare ruimte worden toegepast en de regimes die in dat verband gelden. Voorts dienden de gepresenteerde kostprijsberekeningen te worden geactualiseerd. Vervolgens zou de notitie, uitmondend in een concreet voorstel, ter besluitvorming aan uw college worden voorgelegd.

Ontwikkelingen

Sinds de hiervoor genoemde werkbijeenkomst van uw college heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan dat van invloed is op de context waarbinnen de toepassing van cameratoezicht moet worden geplaatst. Deze hebben onder meer betrekking op praktische toepassingsmogelijkheden van cameratoezicht en de in dat kader te hanteren techniek (denk o.m. aan het gebruik van camera's op surveillancevoertuigen en bikers), maar ook om samenwerking met particuliere en (semi-) overheidsinstanties die vanuit hun eigen specifieke taken en verantwoordelijkheden in toenemende mate gebruik maken van het instrument van cameratoezicht. Aan deze aspecten wordt in de bijgevoegde notitie aandacht besteed.

Tenslotte is – zoals u bekend is – het budgettaire perspectief voor het korps de afgelopen periode niet rooskleuriger is geworden. Dat maakt de komende tijd een kritische bezinning op de inzet van mensen en middelen noodzakelijk en leidt onvermijdelijk tot grote terughoudendheid bij het doen van investeringen. Ook voor de toepassing van

cameratoezicht kan de financiële situatie van het korps niet zonder gevolgen blijven. In het navolgende ga ik hierop nader in.

Hoofdpijnen arrangement cameratoezicht ex art 151c Gemeentewet

De bevoegdheid tot toepassing van cameratoezicht in het publiek domein in het kader van de handhaving van de openbare orde (anders dan voor zeer korte duur in relatie tot een specifieke situatie) is geregeld in de Gemeentewet (art. 151c). Op basis van een door de gemeenteraad vast te stellen verordening kan de burgemeester besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur (na overleg met de officier van justitie in het (lokale) driehoeksoverleg). De wet bepaalt tevens, dat de burgemeester zich bij de uitvoering van dat besluit bedient van "de onder zijn gezag staande politie". Daarbij is cameratoezicht geen op zichzelf staand instrument, maar dient dit te worden beschouwd als een ultimatum remedium; het vormt in feite het *sluitstuk* op een samenhangend pakket van maatregelen dat genomen is om de openbare orde te handhaven. Bij de onderbouwing van de eventuele noodzaak tot de instelling van cameratoezicht, vervult de politie een sleutelrol. Het vorenstaande vereist een zorgvuldige besluitvormingsprocedure, die aan de eventuele instelling van cameratoezicht vooraf dient te gaan. In de bijgevoegde notitie wordt daarop nader ingegaan.

Uit het vorenstaande vloeit voort, dat de primaire verantwoordelijkheid voor de instelling van cameratoezicht bij de gemeente berust. Dat laat onverlet, dat ook de politie profijt heeft van de toepassing van dit instrument (mits weloverwogen en gericht ingezet). De indertijd gemaakte afspraken voor de kostenverdeling van cameratoezicht in het publiek domein in Haaglanden vormen echter feitelijk geen realistische weerspiegeling van deze gedeelde verantwoordelijkheid. Daarbij komt dat deze afspraken alleen al door het tijdsverloop (sinds 2000 heeft geen aanpassing meer plaatsgevonden), toe zijn aan actualisering.

Kort samengevat komen de huidige afspraken op het volgende neer:

- De gemeenten betalen de kosten van aanschaf, installatie, onderhoud en vervanging van de hardware van het cameratoezicht (camera's, systeemkast, etc.) en de verbinding naar het dichtstbijzijnde politiebureau (transmissie buiten de organisatie);
- De gemeenten draagt bij aan aanschaf en onderhoud van de apparatuur in de GMC door middel van een eenmalige bijdrage op het moment van in gebruikneming van de camera's van (omgerekend) [N] per camera;
- Politie Haaglanden neemt de facilitaire kosten binnen de politievestigingen voor haar rekening (bouwkundige kosten, aangepaste airco (ARBO), extra beveiliging, meubilair, etc.), waaronder ook eventuele verbindingskosten van de wijkbureaus naar een regiobrede uitkijkcentrale (transmissie binnen de organisatie) alsmede de personele kosten verbonden aan het uitkijken van de beelden. Daarbij is de personele capaciteit die hiertoe voor rekening van de politie beschikbaar wordt gesteld, toentertijd gesteld op 10 fte voor de regio als geheel.

In het geactualiseerde arrangement, dat reeds in de werkconferentie van 20 februari 2008 voorlag, wordt uitgegaan van een verdeling van de totale kosten voor het cameratoezicht in het publieke domein (o.b.v. artikel 151c Gemeentewet) van [N] voor de politie en circa [N] voor de gemeenten. Met handhaving van de overige hiervoor vermelde uitgangspunten voor wat betreft de kostentoedeling, resulteert dit in een gemeentelijke bijdrage aan de politie van [N] per camera per jaar (prijspeil 2008) i.p.v. de huidige eenmalige bijdrage van [N] per camera.

Uit praktische overwegingen is desgevraagd tevens in beeld gebracht of tot een "all-intarief" voor de gemeenten kan worden gekomen, op basis van de hiervoor vermelde [N] kostenverdeling. Dit zou leiden tot een all-intarief van [N] per camera per jaar. Ook de gemeentelijke componenten van het cameratoezicht als aanschaf, vervanging en onderhoud van de hardware als camera's en aansluitpunten zijn in dit all-in tarief meegenomen (voor een bedrag van [N] per camera per jaar). In dit bedrag zijn niet begrepen de incidentele stichtingskosten van het plaatsen van nieuwe camera's (incl. de verbinding naar het dichtstbijzijnde wijkbureau); deze worden immers sterk bepaald door de locatie. Dergelijke kosten zullen dan ook apart aan de gemeenten worden gefactureerd.

Het nieuwe regime vindt in beginsel ingang per 2011. Voor wat betreft bestaande camera's zal voor de ingangsdatum een relatie worden gelegd met besluitvorming over voortzetting van het cameratoezicht op een bepaalde locatie voor een nieuwe periode (cameratoezicht is op basis van de nieuwe wetgeving immers plaats- en tijdgebonden), al dan niet in combinatie met vervanging van de hardware. Voor de regio geldt dat uiterlijk in 2012 alle bestaande camera's vallen onder het nieuwe regime.

Relevant in dit verband is nog het volgende. De huidige personele inzet bij de politie t.b.v. het uitkijken van camera's in het publieke domein is met 17 fte inmiddels ruimschoots boven de oorspronkelijk afgesproken 10 fte uitgekomen. In de berekening wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de kosten voor deze (maximaal) 17fte worden gedragen door de politie. De politie levert daarmee dus een aanzienlijke extra inspanning ten opzichte van het capaciteitsbeslag waarvan in de oorspronkelijke afspraken is uitgegaan.

Grenzen aan de groei

Het aantal camera's voor het toezicht in het publiek domein in de regio bedraagt momenteel ongeveer 200 (situatie begin 2010), te weten 151 in Den Haag, 18 in Zoetermeer, 23 in Delft en 9 in het Westland. Met dit aantal is de grens bereikt van het aantal camera's dat met de huidige personele capaciteit en de bestaande technische voorzieningen in de GMC kan worden uitgekoken. Een verdere toename zal – naast de benodigde extra personele capaciteit – forse investeringen vragen in bouwkundige zin en in de technische infrastructuur. In het huidige budgettaire perspectief ontbreken voor Politie Haaglanden te enen male de mogelijkheden om de kosten hiervan te dekken, ook als de thans voorgestelde actualisering van het financiële arrangement heeft plaatsgevonden.

Daarom geldt als randvoorwaarde, het aantal camera's waarvoor het nieuwe financiële arrangement geldt wordt gemaximeerd op 200. Boven de 200 zullen de kosten van camera's ex artikel 151c Gw volledig ten laste van de desbetreffende gemeente komen. Dit stelt dus (nog) strenge(re) eisen aan de toets vooraf bij de afweging omtrent een eventuele uitbreiding of invoering van cameratoezicht. Voorts verdient het aanbeveling periodiek nut en noodzaak van de bestaande camera's kritisch te beschouwen, om in dit kader enige ruimte te creëren. In Den Haag is een dergelijke heroverweging reeds in voorbereiding.

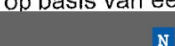
Flexibel cameratoezicht

Naast de inzet van camera's voor lange tijd, wordt in Haaglanden een groeiende behoefte geconstateerd aan een flexibeler toepassing van cameratoezicht (enkele weken/maanden). In overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is geconcludeerd dat de grondslag voor de toepassing hiervan ook zou moeten worden gezocht in artikel 151c Gemeentewet. De stappen die voor een dergelijke inzet van camera's benodigd zijn, zijn vergelijkbaar met die van de "reguliere" inzet van camera's op basis van artikel 151c Gemeentewet, echter met een verkorte procedure en met een snelle doorlooptijd. Bedoeling is immers om snel en flexibel in te kunnen spelen op een acuut probleem. Dit houdt in dat op basis van een beknopte analyse van het probleem de doelstelling moet worden geformuleerd, de termijn van het cameratoezicht wordt bepaald en in de lokale driehoek het besluit tot inzet wordt genomen.

Om tot de inzet van flexibel cameratoezicht te kunnen komen, zal als eerder aangegeven wel ruimte gecreëerd moeten worden binnen de huidige capaciteit van 200 camera's. In dat kader zullen, op basis van een evaluatie van het huidige cameratoezicht in Den Haag en in combinatie met nieuwe technieken waarbij met minder camera's een zelfde gebied kan worden beslaan, circa 30 camera's vrij worden gespeeld om meer flexibel in te kunnen zetten in de regio. Deze camera's blijven onder het regime van artikel 151c Gw vallen en ook het financieel regime dat hierboven is beschreven. Voor 20 van de 30 "flexibele camera's" geldt dat zij in de vorm van "trekkingsrecht" voor de gemeente Den Haag beschikbaar zullen zijn. De gemeente Den Haag betaalt daar conform voor. De overige 10 camera's zullen beschikbaar komen voor de regio als geheel. De kostentoedeling zal plaats vinden op basis van het daadwerkelijk gebruik, afgezien van de eventuele stichtingskosten die telkens per geval apart in rekening zullen worden gebracht aan de betrokken gemeente.

Voorstel

In het licht van het vorenstaande stel ik u voor om in te stemmen met de volgende uitgangspunten voor de toepassing van cameratoezicht in het publiek domein (op basis van art. 151c Gemeentewet), als opgenomen in het bijgevoegde voorstel:

- toepassing van cameratoezicht vindt slechts plaats als "ultimum remedium" en als onderdeel van een samenhangend pakket aan maatregelen, op basis van een objectieve veiligheidsscan door de politie en volgens de besluitvormingsprocedure als beschreven in de bijgevoegde notitie;
- de kosten van de toepassing van cameratoezicht worden gezamenlijk gedragen door de politie en de betrokken gemeenten, op basis van een verhouding;
- op basis van een all-intarief dragen de betrokken gemeenten hiervoor een bijdrage van per camera per jaar af aan Politie Haaglanden, waarbij de politie dan zorg draagt voor aanschaf, installatie, onderhoud en vervanging van de hardware en het tot stand brengen en onderhouden van de verbinding met de GMC (met uitzondering van de stichtingskosten (mastwerk, aanleg verbinding naar dichtstbijzijnde wijkbureau) van nieuwe camera's: deze worden apart bij gemeenten gefactureerd). Driejaarlijks vindt actualisering van de kostprijs plaats;
- het aantal camera's dat binnen dit arrangement in Haaglanden door de politie wordt uitgekeken, wordt gemaximeerd op 200. Boven dit aantal worden de kosten volledig aan de desbetreffende gemeente doorberekend.
- Binnen de huidige 200 camera's in het publiek domein worden 30 camera's vrijgespeeld voor flexibel kortdurend (maximaal enkele maanden) cameratoezicht. Daarvan zijn er 20 beschikbaar voor Den Haag op basis van "trekkingsrecht" (de gemeente Den Haag betaalt daar conform voor) en 10 voor de regio als geheel. De flexibele camera's komen onder hetzelfde financieel regime te vallen als de andere camera's op basis van art. 151c Gw. De kostentoedeling van de flexibele camera's zal plaats vinden op basis van het daadwerkelijk gebruik, afgezien van de eventuele stichtingskosten die per geval apart in rekening zullen worden gebracht aan de betrokken gemeente.

Graag wissel ik over het vorenstaande met u van gedachten.

Cameratoezicht in Haaglanden

op basis van art. 151c Gemeentewet

30 november 2010

Versie 2.1

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Het gebruik van camera's	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Bewaken en observeren van politieke- en diplomatieke objecten	5
2.3	Cameratoezicht publiek domein – vaste camera's	6
2.4	Cameratoezicht publiek domein – tijdelijke camera's	8
2.5	Cameratoezicht publiek domein – publiek-private samenwerking	9
2.6	Camera's voor beveiliging personeel & materieel – surveillance camera's.....	11
2.7	Cameratoezicht opsporing	12
2.8	Overige toepassingen van cameratoezicht	12
2.9	Technische ontwikkelingen	12
2.10	Mobiel cameratoezicht.....	13
2.11	De GMC	13
3	Kaders cameratoezicht in het publiek domein	15
3.1	Randvoorwaarden	15
3.2	Het “stappenplan” in Haaglanden	15
3.3	Flexibel cameratoezicht	16
3.4	Rechtstreeks uitkijken	16
4	Financiële kaders	18
4.1	Actualisering integrale kostprijs berekening	18
4.2	Gefaseerde invoering	20
4.3	Flexibilisering	21
5	Conclusie en samenvatting	22
6	Voorstel	24

1 Inleiding

Sinds 1999 wordt in Haaglanden cameratoezicht in het publieke domein toegepast. Na een pilot in Den Haag, die onderdeel uitmaakte van het plan van aanpak raamprostitutie, is in de daarop volgende jaren het cameratoezicht uitgebreid met camera's in de omgeving van het station Hollands Spoor en elders in de Haagse binnenstad. Ook in Zoetermeer, Delft en het Westland is sindsdien cameratoezicht geïntroduceerd. Het aantal camera's voor het publiek domein bedraagt momenteel (situatie begin 2010) ongeveer 200 stuks: 151 in Den Haag, 18 in Zoetermeer, 23 in Delft en 9 in het Westland.

Naast het gebruik van vaste camera's voor het publieke domein worden in Haaglanden camera's voor andere doeleinden toegepast, met name bewaken en beveiligen. Voorts zijn er camera's ter ondersteuning van grootschalig en bijzonder optreden. De afgelopen jaren worden ook in toenemende mate camera's voor een korte periode geplaatst, zowel voor strafrechtelijke vervolging als camera's ter ondersteuning van het handhavende politiewerk. Zo is in 2008 in Haaglanden bij wijze van proef tevens begonnen met de toepassing van mobiele camera's op bikers en is in de tweede helft van 2009 bij wijze van proef een zestal surveillancevoertuigen voorzien van een camera. Aan de hand van een evaluatie van de (voortgezette) pilot van drie maanden in Delft zal over surveillancecamera's in 2011 nadere besluitvorming plaatsvinden. En ten slotte zijn er steeds meer particuliere en (semi-)overheidsinstanties die cameratoezicht inzetten, maar waarbij samenwerking met de politie meerwaarde kan bieden.

In het publieke domein is cameratoezicht een effectief middel gebleken bij het terugdringen van de criminaliteit en overlast en daarmee het verbeteren van de leefbaarheid. Cameratoezicht kan in dat verband dan ook worden gezien als een instrument dat is gericht op vergroting van de effectiviteit van het politiewerk. Mits live kan worden uitgekeken en direct in opvolging wordt voorzien van hetgeen op de camerabeelden wordt waargenomen, maakt cameratoezicht een meer gerichte inzet van de politie mogelijk. Daarnaast kunnen de via cameratoezicht verkregen beelden behulpzaam zijn bij de opsporing van plegers van strafbare feiten. Het is dus niet zo, dat cameratoezicht in de plaats komt van de traditionele vormen van politiesurveillance; het instrument is daaraan nadrukkelijk complementair.

In het verlengde van het bovenstaande is er in Haaglanden voor gekozen om het uitkijken van de camera's onder te brengen bij de politie. De camera's worden standaard uitgekeken op de Geïntegreerde Monitor Centrale (GMC) in het hoofdbureau van politie en daarnaast hebben de wijkbureaus de mogelijkheid om in bijzondere situaties de camera's in hun verzorgingsgebied uit te kijken, bijvoorbeeld bij incidenten. Het initiatief hiertoe wordt in voorkomende gevallen genomen vanuit de GMC; buiten deze situaties zijn de monitoren op de wijkbureaus uitgeschakeld.

In het licht van het vorenstaande ligt de zorg voor het uitkijken van de camera's bij de politie. Dat laat onverlet dat de gemeenten, gelet op de (positieve) effecten daarvan op de veiligheid en leefbaarheid, een groot belang bij cameratoezicht hebben. Niet voor niets is de toepassing van cameratoezicht in het publiek domein verankerd in de gemeentewet. Dat komt tot uitdrukking in de procedures die gelden bij de invoering van cameratoezicht op specifieke locaties en in de financiële arrangementen die in Haaglanden voor de toepassing daarvan worden gehanteerd. Het juridische kader voor de toepassing van cameratoezicht is enkele jaren geleden aangescherpt, door middel van een wijziging van de Gemeentewet. Dat stelt striktere eisen aan de introductie van

cameratoezicht en heeft per locatie consequenties voor de begrenzing van deze vorm van toezicht in de tijd.

Inmiddels zijn de destijds bij de invoering van cameratoezicht in de regio gemaakte afspraken omtrent de (verdeling van) de lasten van cameratoezicht in het publieke domein, gelet op de ontwikkeling van de kosten en het toegenomen gebruik van camera's, toe aan actualisering. In een vergadering van februari 2008 is dit met de leden van het Regionaal College reeds besproken. Na een korte toelichting op de verschillende vormen van cameratoezicht, wordt in de voorliggende notitie dit nieuwe arrangement uitgewerkt. Bij het hierna volgende voorstel voor actualisering gaat het om de thans al in gebruik zijnde camera's in het publiek domein, gemaximeerd op 200. Een verdere uitbreiding boven dit aantal vergt dusdanige investeringen in bouwkundige, infrastructurele en personele zin, dat deze niet binnen het voorgestelde regime op basis van de voorgestelde verhouding van de totale kosten kunnen worden gedragen door de politie. Zeker in het huidige budgettaire perspectief is er immers een grens aan wat de politie op dit vlak in financiële zin kan dragen.

2 Het gebruik van camera's

2.1 Algemeen

De toepassing van cameratoezicht heeft de afgelopen jaren een grote vlucht genomen. Zowel de private- als de publieke sector benut in toenemende mate camera's voor de beveiliging van gebouwen, goederen en personen. Deze ontwikkeling beantwoordt aan de groeiende behoefte die in de samenleving bestaat aan toezicht dat tot doel heeft de veiligheid te bevorderen. De beelden van het cameratoezicht in het publieke domein worden in Haaglanden sinds de introductie van dit instrument uitgekeken in de Geïntegreerde Monitor Centrale (GMC), waarbij de verantwoordelijkheid voor de uitvoering is gelegd bij Bureau Orde en Bewaken (BOB). Uitkijken geschiedt vanuit de oogpunten effectiviteit en efficiency centraal, al is het mogelijk voor de betrokken wijkbureaus om op beelden mee te kijken.

Bij de toepassing van cameratoezicht in het publiek domein wordt grofweg een onderscheid gemaakt in camera's die gebruikt worden voor het bewaken en observeren van politieke- en diplomatieke objecten enerzijds en camera's die in het publieke domein een functie vervullen in het kader van de handhaving van de openbare orde en veiligheid anderzijds. Daarnaast worden nog camera's gebruikt voor toezicht op belangrijke wegen en verkeersknooppunten en camera's die tijdelijk worden ingezet voor opsporing en demonstraties. Camera's kunnen ook tijdelijk en kortdurend worden ingezet bij de handhaving in de openbare orde. Een bijzondere categorie betreft de mobiele camera's op bijvoorbeeld bikers en in surveillancewagens. In het onderstaande overzicht worden de verschillende vormen van cameratoezicht toegelicht.

Bewaken en Observeren

2.2 Bewaken en observeren van politieke- en diplomatieke objecten

Het belang van bewaken en observeren is in de afgelopen jaren, mede onder invloed van terroristische dreigingen, flink toegenomen. Door de NCTb wordt met regelmaat aan de lokale driehoek de maatregel "cameratoezicht" geadviseerd bij dreiging op politieke- en diplomatieke objecten. De belasting voor de GMC is in de afgelopen paar jaar voor wat betreft bewaken en observeren dan ook toegenomen en het einde is zeker nog niet in zicht.

Door de wijze waarop Bureau Orde en Bewaking uitvoering geeft aan de geadviseerde maatregelen in het kader van het bewaken en observeren van politieke- en diplomatieke objecten, is, naast de fysieke (dynamische) wijze van bewaken en observeren, in het totale veiligheidsconcept steeds meer een behoefte waarneembaar aan ondersteuning door camera's. Veelal is, voor een goede bewaking en observatie van een object, uitsluitend fysiek toezicht onvoldoende. In het veiligheidsconcept bestaan de maatregelen meer en meer uit een combinatie van fysiek toezicht en cameratoezicht.

Belasting voor de GMC

Camera's voor bewaken en observeren moeten, indien zij in gebruik zijn, permanent, oftewel 24/7 uitgekeken worden. Binnen de GMC zijn momenteel vijf uitkijktafels exclusief hiervoor in gebruik.

Diverse cameraposities hoeven niet structureel uitgekeken te worden. Deze camera's zijn wel geïnstalleerd, maar staan op "standby". Bij enige verandering op het

(wereldwijde) politieke toneel of aanpassing van de dreiginginschattingen door de NCTb moeten deze camera's wel direct uitgekeken kunnen worden.

Juridische grondslag

Cameratoepassing voor bewaking/bescherming van private eigendommen en het beschermen van personen valt normaal gesproken onder het Burgerlijk Wetboek, boek 3 en 5. Wanneer het echter is opgedragen aan de politie, geschiedt dat op basis van de Politiewet, artikel 1 (lid 2), 2, 6 en 38 (lid 2). Voor wat betreft het kader voor de verwerking van persoonsgegevens is de Wet Politiegegevens (artikelen 8 en 9) van toepassing.

Financiën

Mede in het kader van de specifieke taken van Politie Haaglanden voor het bewaken van diplomatieke- en politieke objecten, krijgt het korps een extra bijdrage van het ministerie van Veiligheid en Justitie (in het verleden was dit gelabeld geld en onderdeel van het zogenaamde "hofstadcontingent"). Het betreft hier overigens een algemene en generieke bijdrage die niet uitsluitend voor camerabeveiliging is bedoeld. In beginsel is op deze wijze via deze doeluitkering voorzien in financiering. Wel is het zaak om alert te blijven dat deze bijdrage door het ministerie van Veiligheid en Justitie wordt aangepast bij de noodzaak tot toepassing van meer (fysiek- of camera)toezicht. Over de consequenties voor de toepassing van meer cameratoezicht in verband met bijvoorbeeld het ICC, het Libanon-tribunaal en de nieuwe Amerikaanse ambassade wordt zonnodig met het ministerie van Veiligheid en Justitie in overleg getreden over aanvullende bijdragen.

Voorziene ontwikkelingen

Ook in de toekomst valt een gestegen groei van de internationale vestigingen in Haaglanden te voorzien. Denk bijvoorbeeld aan de komst van het Libanon-tribunaal in Leidschendam-Voorburg, waarbij een aanzienlijke hoeveelheid cameratoezicht zal worden verlangd. De veranderende (inter)nationale ontwikkelingen zorgen voor een constante dynamiek in het gebruik van camera's voor diplomatieke en politieke beveiliging. Het is niet aannemelijk dat het aantal camera's hierbij de komende jaren zal afnemen.

Publiek domein

2.3 Cameratoezicht publiek domein – vaste camera's

Ook cameratoezicht in het publiek domein heeft in Nederland inmiddels een stevige positie verworven. Daarbij heeft dit instrument niet alleen een repressieve functie (als hulpmiddel voor een meer gerichte inzet van de politiecapaciteit en in de opsporing van daders van strafbare feiten) maar gaat er ook een preventieve werking van uit. De wetgeving op dit gebied is enkele jaren geleden aangepast (art. 151c Gemeentewet). Het blijft echter zaak door strikte toepassing van afspraken en het kritisch beschouwen van nut en noodzaak dit instrument gericht in te zetten. Cameratoezicht is immers geen doel op zich en evenmin de panacee voor alle kwalen. In de huidige situatie kijkt de GMC camera's uit binnen de gemeente Den Haag, Zoetermeer, Delft en Westland. Momenteel gaat het in Haaglanden om ongeveer 200 vaste camera's in het publieke domein op basis van artikel 151c gemeentewet.

Belasting voor de GMC (en wijkbureaus)

Cameratoezicht in het publieke domein is alleen effectief, indien de beelden rechtstreeks uit kunnen worden gekeken. Immers, pas bij rechtstreeks uitkijken kan er effectief opvolging worden gegeven aan de geconstateerde feiten. Dit heeft consequenties voor zowel wijkbureaus (mee kunnen kijken en geconstateerde feiten op kunnen volgen), als de GMC. Er dient immers technische en personele capaciteit beschikbaar te zijn op de

GMC om de camera's in het publieke domein uit te kunnen kijken op de tijdstippen dat daaraan vanuit de doelstelling behoefte bestaat. In overleg met de gemeente en het wijkbureau wordt daarbij bepaald, op welke tijden welke camera's *in ieder geval* live uitgekeken dienen te worden (hotspots en hottimes). Denk daarbij bijvoorbeeld aan uitgaansavonden.

Binnen de GMC zijn momenteel twee tafels in gebruik voor het cameratoezicht door middel van de vaste camera's op basis van artikel 151c Gw. Daarmee kunnen er momenteel ongeveer 100 camera's voor het publieke domein tegelijkertijd uitgekeken worden op de GMC. Daarbij kan uiteraard worden geschakeld tussen de beelden op de verschillende locaties door de medewerker op de GMC. Overigens probeert de GMC in overleg met de wijkbureaus zoveel mogelijk rekening te houden met die momenten, dat er in elk geval uitkijk noodzakelijk is (in verband met bijvoorbeeld evenementen in een gebied).

Juridische grondslag en afspraken binnen de regio

Basis voor het gebruik van camera's in het publiek domein is artikel 151c Gw., oftewel het handhaven van de openbare orde in het publiek domein. Belangrijke elementen uit het wetsartikel:

- De raad verleent de bevoegdheid aan de burgemeester om camera's in te zetten (in de APV);
- Vaste camera's (statische camera's);
- Toepassing wordt vastgesteld voor een bepaalde duur;
- De burgemeester bepaalt waar;
- De burgemeester bepaalt in overleg met de driehoek wanneer tenminste de camera's worden uitgekeken;
- Uitkijken geschiedt altijd rechtstreeks;
- De burgemeester bedient zich voor het uitkijken van de politie;
- Van belang voor toepassing van cameratoezicht is proportionaliteit;
- Van belang voor toepassing van cameratoezicht is subsidiariteit.

Voor wat betreft het kader voor de verwerking van persoonsgegevens is de Wet Politiegegevens van toepassing, artikel 8/9.

Financiën

In het verleden zijn kortweg over de kostenverdeling van cameratoezicht in het publiek domein in Haaglanden tussen gemeenten en politie de volgende afspraken gemaakt:

- De gemeente betaalt de kosten van aanschaf, installatie, onderhoud en vervanging van de hardware van het cameratoezicht (zoals de camera's, systeemkast, etc.) en de verbinding naar het dichtstbijzijnde politiebureau (transmissie buiten de organisatie);
- De gemeenten dragen bij aan aanschaf en onderhoud van de apparatuur in de GMC door middel van een éénmalige bijdrage op het moment van in gebruikneming van de camera's van (omgerekend) per camera;
- Politie Haaglanden neemt de facilitaire kosten binnen de politievestigingen voor haar rekening (bouwkundige kosten, aangepaste airco (ARBO), extra beveiliging, meubilair, etc.), waaronder ook eventuele verbindingskosten van de wijkbureaus naar een regiobrede uitkijkcentrale (transmissie binnen de organisatie) alsmede de personele kosten verbonden aan het uitkijken van de beelden. Daarbij is de personele capaciteit die hiertoe voor rekening van de politie beschikbaar wordt gesteld, toentertijd gesteld op 10 fte voor de regio als geheel.

Geconstateerd kan worden dat de huidige personele inzet van de politie op de GMC voor de camera's op basis van art. 151c gemeentewet is gestegen tot 17 fte. Dit ligt ruim boven de 10 fte waar in 2002 vanuit werd gegaan.

Aan de afspraak omtrent de verstrekking van een éénmalige bijdrage van [REDACTED] per camera is uitvoering gegeven; dit bedrag is evenwel over de jaren niet geïndexeerd. Voor het overige zijn door de politie bij de gemeenten geen kosten in rekening gebracht voor afschrijving en onderhoud van de GMC. Actualisering is dan ook noodzakelijk. Daarbij dient tevens in aanmerking te worden genomen, dat de huidige financiële situatie van de politie nadrukkelijk dwingt om terughoudend te zijn bij het verder uitbreiden van cameratoezicht ten laste van de politiebegroting.

Voorziene ontwikkelingen

In verschillende gemeenten wordt gekeken naar de wenselijkheid van invoering/uitbreiding van cameratoezicht. Dit leidt tot (omvangrijke) investeringen.

2.4 Cameratoezicht publiek domein – tijdelijke camera's

De afgelopen jaren is in verband met bijvoorbeeld onregeligheden rond de jaarwisseling, de verwachte maatschappelijke onrust rond het uitbrengen van de film van "Fitna" en specifieke situaties in een enkele wijk een groeiende behoefte ontstaan om camera's voor een korte periode te plaatsen in het publiek domein. Het betreft hierbij camera's die voor een kortere termijn (variërend van enkele dagen, weken tot enkele maanden) geplaatst worden en waarbij een traject dat zijn grondslag vindt in toepassing van artikel 151c gemeentewet niet aan de orde is. De wetgever heeft in deze behoefte van kortdurend cameratoezicht momenteel niet via specifieke regelgeving voorzien. Toepassing van deze vorm van cameratoezicht vindt dus zijn grondslag (onder zeer strikte voorwaarden) in artikel 2 Politiewet. De beelden van deze camera's worden rechtstreeks uitgekeken. Besluitvorming tot inzet van deze camera's vindt plaats in de lokale driehoek.

Belasting voor de GMC

Gerichte toepassing van tijdelijke (vaste) camera's is een nuttig hulpmiddel gebleken in de praktijk. De beelden werden rond de jaarwisseling van 2007-2008 decentraal uitgekeken op de wijkbureaus, maar tijdens de laatste twee jaarwisselingen zijn ze centraal uitgekeken op de GMC in verband met de aansturing vanuit de centrale commandostructuur. Ook dit betekent een (extra) belasting voor de GMC.

Juridische grondslag

Toepassing van de tijdelijke (vaste) camera's geschiedt tot dusverre in alle gevallen op basis van artikel 2 Politiewet. De grondslag daartoe is ondersteuning van het politiewerk door het inwinnen van informatie in een gebied voor de openbare orde, waar de inzet van één of meer camera's een bijdrage levert. Doel is het voorkomen van openbare ordeverstoringen door het verzamelen van inlichtingen om enerzijds het bevoegd gezag te kunnen adviseren omtrent het al dan niet verlenen van toestemming/vergunning en inzake politieke inzet naar omvang, tijd en plaats. Omdat de inzet van camera's kortdurend is, is de inbreuk op de privacy van individuele personen daarbij dermate gering dat camera's hiertoe ingezet kunnen worden (*de "Handleiding Informatie-inwinning openbare orde" van 11 mei 2000 van de ministers van Justitie en BZK gaat hierop in*). In de genoemde handleiding van de ministers is overigens nadrukkelijk beschreven, dat een langduriger c.q. een stelselmatige observatie vanwege de zwaardere inbreuk op de privacy nadrukkelijk *niet* onder de werking van artikel 2 van de Politiewet valt. Voor langdurige (camera)observatie is het middel van de informatie-inwinning *niet* geschikt.

De tijdelijke camera's worden direct uitgekeken en het gaat hierbij dan ook om cameratoezicht en geen cameraregistratie/camerabeveiliging. Voor het toepassen van cameratoezicht gelden strengere regels dan voor cameraregistratie en daarmee worden extra eisen gesteld aan zorgvuldigheid. Tot op heden heeft dat voor de toepassing van

deze vorm van cameratoezicht en het gebruik van de beelden echter geen problemen opgeleverd. Binnen Haaglanden wordt voor het toepassen van deze camera's een termijn van maximaal drie maanden aangehouden. Voor wat betreft het kader voor de verwerking van persoonsgegevens is de Wet Politiegegevens van toepassing.

Financiën

Omdat de camera's worden ingezet op basis van artikel 2 politiewet, zijn de kosten van deze vorm van cameratoezicht voor de politie. Aangezien het op verschillende locaties toegepast kan worden die vooraf lastig te voorspellen zijn, is het gebruik relatief duur, gezien de korte periode. De gemeente levert dus geen financiële bijdrage hieraan, anders dan bij de vaste camera's die permanent in het publiek domein zijn geplaatst.

Voorziene ontwikkelingen

Er is geen reden om aan te nemen dat de behoefte aan tijdelijk cameratoezicht, zoals deze in het afgelopen jaar waarneembaar was, zal afnemen. Zoals het nu wordt toegepast is het immers een makkelijk en snel inzetbaar middel. Integendeel: in de praktijk blijkt juist in toenemende mate behoefte te bestaan aan een meer flexibele toepassing van cameratoezicht. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt tussen zeer kortdurend cameratoezicht bijvoorbeeld bij demonstraties, evenementen of anderszins in het kader van de openbare orde (enkele dagen) en de toepassing voor enkele maanden. In het eerste geval is sprake van cameratoezicht op basis van artikel 2 Politiewet (zie ook paragraaf 2.8). In andere, langer durende, gevallen zal tijdelijk cameratoezicht komen te vallen onder artikel 151c Gemeentewet: de uitwerking daarvan komt terug in hoofdstuk 3 van deze notitie.

2.5 Cameratoezicht publiek domein – publiek-private samenwerking

De toepassing van camera's geschiedt niet alleen in het publieke domein, door private partijen worden evenzeer in toenemende mate camera's ingezet. Doel daarbij is primair de bescherming van personen en/of eigendommen op particulier terrein, waartoe echter ook bijvoorbeeld behoren winkelcentra en stations. Het is denkbaar dat een combinatie gezocht wordt tussen het gebruik van camera's in respectievelijk het privaat en publiek domein. In enkele regio's in Nederland wordt hier inmiddels ervaring mee opgedaan, maar daarbij zijn enkele strikte normen van belang. Zo zullen camera's van private partijen die niet alleen voor beveiliging maar ook voor de handhaving van de openbare orde worden toegepast, moeten voldoen aan de eisen die worden gesteld in artikel 151c gemeentewet. Dit betekent o.a. dat de raad en vervolgens de burgemeester het besluit nemen, dat er een termijn wordt afgesproken voor de duur van het cameratoezicht en dat een veiligheidsscan van de politie ten grondslag ligt aan het besluit. Voorts vindt het uitkijken van deze beelden tenminste *onder toezicht* van de politie plaats. Immers, de gemeentewet stelt dat de burgemeester bij de toepassing van cameratoezicht zich bedient van de onder zijn gezag staande politie. De voordelen van een publiek-private samenwerking bij cameratoezicht op deze basis zijn dan ook beperkt. Ter overweging: te allen tijde blijft mogelijk, ook zonder toepassing van artikel 151c gemeentewet, dat de politie met private partijen afspraken maakt, in welke situaties de politie gebruik kan maken van beelden die uitsluitend in het *privaat* domein (niet ingezet ten behoeve van de handhaving van de openbare orde maar uitsluitend ter bescherming van personen/ eigendommen, inclusief de daarbij behorende regels/restricties volgens de wet bescherming persoonsgegevens) zijn gemaakt. Denk hierbij aan het gebruik van beelden als opsporingshulpmiddel of bij directe ondersteuning van de handhaving van de openbare orde. Uitgangspunt bij het gebruik van beelden in dergelijke gevallen is wel dat de beslissing tot het eventueel (live) uitkijken van doorgezette beelden op de GMC bij de politie ligt en niet bij de private partij. Afspraken hierover zijn in Haaglanden bijvoorbeeld gemaakt in de vorm van een overeenkomst tussen de politie en de HTM (zowel in het Souterrain in Den Haag als op en rond andere haltes, in de toekomst mogelijk ook van RandstadRail). Een dergelijke overeenkomst is ook gesloten met

Prorail/de NS voor de beelden op en rond het Centraal Station en station Hollands Spoor. Ten slotte wordt momenteel overleg gevoerd door de politie over vergelijkbare overeenkomsten voor de camera's bij het ICC en voor de camera's in en rond het Binnenhof.

Belasting voor de GMC

Momenteel wordt uitsluitend gebruik gemaakt van het doorzetten van beelden vanuit het private domein naar de GMC, die zijn opgenomen voor de bescherming/beveiliging van personen en/of eigendommen maar waarbij een acuut openbare orde probleem speelt. Daar dienen vooraf afspraken over te zijn gemaakt. Dit zorgt slechts sporadisch voor een belasting voor de GMC, namelijk bij concrete incidenten. Het permanente cameratoezicht geschiedt immers door een private partij. Deze private partij is overigens wel gebonden aan striktere regels bij het gebruik en de (kortere) termijn van opslaan van de beelden (nl. de Wet bescherming persoonsgegevens), dan de Wet Politiegegevens die stelt.

Juridische grondslag

Indien private camera's in het publieke en/of private domein (denk ook aan publiek toegankelijke plaatsen zoals winkelcentra, bedrijventerreinen en stations) worden toegepast voor cameratoezicht in het belang van het (permanent) handhaven van de openbare orde, is artikel 151c gemeentewet van toepassing. Relevant in dit kader is de uitspraak van het College Bescherming Persoonsgegevens: "*De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de openbare weg. Een burger mag de openbare weg niet filmen, alleen zijn eigen terrein. Een particulier bedrijf mag alleen de openbare weg filmen als hierover afspraken zijn gemaakt met de gemeente*". Uitkijken van dergelijke "private" beelden geschiedt dan ook tenminste onder toezicht van de politie en opslaan en gebruik van de beelden valt onder de wet Politiegegevens. Voorts zijn van belang bij de inzet van dergelijke camera's de praktische waarborgen voor kwaliteit, integriteit, democratische controle en voeging in de regie van de overheid. In Haaglanden wordt van deze vorm van cameratoezicht tot op heden geen gebruik gemaakt.

Er wordt wel gebruik gemaakt van het sporadisch meekijken met beelden van de HTM, de NS en mogelijk het ICC en bij het Binnenhof bij een actueel incident, die echter zijn opgenomen in het kader van het bewaken/beveiligen van private eigendommen en/of personen. Het toepassen van deze vorm van camerabeveiliging door de private partij valt onder het burgerlijk wetboek (3 en 5) en voor wat betreft de opslag en het gebruik van de beelden onder de Wet Bescherming Persoonsgegevens. De beelden die door de politie vervolgens gebruikt worden, zijn ten behoeve van (strafrechtelijk) onderzoek. De beslissing om de beelden daarbij daadwerkelijk (live) uit te kijken, ligt bij de politie. Niet de private partij immers, maar een daartoe bevoegde politiefunctionaris besluit (uiteraard in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag) op basis van de beelden zo nodig tot opvolging door de politie. Overigens kan de politie in het kader van een opsporingsonderzoek n.a.v. strafbare feiten achteraf altijd beelden opvragen die zijn opgenomen met camera's van particuliere personen, bedrijven of instellingen, maar waarmee de politie geen overeenkomst heeft afgesloten om (live) mee te kijken.

Financiën

De kosten van cameratoezicht (bewaken/beveiligen van personen en/of eigendommen) zijn voor private partijen en daarom voor de politie beperkt. Voor het doorzetten van beelden is wel een koppeling benodigd naar de GMC, die gefinancierd dient te worden. De koppeling tussen de politie en Prorail/NS is gesubsidieerd door het ministerie. Voor de politie is overigens uitgangspunt dat de beelden van private partijen om niet beschikbaar worden gesteld aan de politie.

Voorziene ontwikkelingen

Het gebruik van camera's door private partijen neemt nog steeds toe. Daarbij kan het in sommige gevallen voordeel bieden om camerabeelden door te kunnen zetten naar de politie bij incidenten. Van permanent meekijken met camera's die door private partijen worden opgenomen (en dientengevolge op basis van artikel 151c gemeentewet en dus ook onder toezicht van de politie) is momenteel geen sprake en wordt evenmin binnen deze regio op korte termijn voorzien.

Opsporing

2.6 Camera's voor beveiliging personeel & materieel – surveillance camera's

Mede naar aanleiding van de verwachte maatschappelijke onrust rond de film "Fitna" is in Haaglanden in 2008 begonnen met een pilot voor het toepassen van mobiele camera's op bikers, de zogenaamde surveillancecamera's. Medio 2009 is dit uitgebreid door het toepassen van camera's op een zestal noodhulpvoertuigen, als onderdeel van een landelijk lopend project dat zich richt op het gebruik van mobiele cameratoepassingen bij de politie. Aan de hand van een evaluatie van de (voortgezette) pilot van drie maanden in Delft zal over surveillancecamera's in 2011 nadere besluitvorming plaatsvinden. De toepassing van dit instrument valt onder cameraregistratie en geen cameratoezicht, maar wordt voor het complete beeld over gebruik van camera's wel in dit overzicht meegenomen.

Belasting voor de GMC

De beelden opgenomen door bikers worden niet uitgekeken vanuit de GMC en vormen daar dan ook geen belasting. De beelden opgenomen met camera's op noodhulpvoertuigen kunnen indien gewenst wel vanuit de GMC, maar ook vanuit de Meldkamer, worden uitgekeken (en ook opgenomen). De beelden van bikers en noodhulpvoertuigen worden opgenomen en indien noodzakelijk gebruikt bij de opsporing en vervolging van verdachten, waarbij de beelden een bijdrage kunnen vormen in de bewijslast.

Juridische grondslag

Mobiele camera's in de publieke ruimte zoals op bikers en noodhulpvoertuigen zijn vergelijkbaar met de toepassing van camera's op ambulances en vereisen geen specifieke juridische grondslag, anders dan dat zij worden ingezet in het kader van artikel 2 politiewet. Wel is daarbij van belang dat tenminste strikt is vastgelegd dat het om registratie van camerabeelden gaat (camerabeveiliging zonder rechtstreeks uitkijken van beelden voor de handhaving), dat het duidelijk kenbaar is voor diegene die gefilmd wordt, wat de doelstelling van de beelden is (beveiligen personen en/of eigendommen) en welke regels gelden/protocollen gelden bij het opslaan en gebruik van de beelden (conform artikel 8/9 wet Politiegegevens).

Financiën

De kosten van deze surveillancecamera's zijn voor de politie. De pilot mobiele cameratoepassingen (surveillancecamera's) wordt gesubsidieerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Voorziene ontwikkelingen

Deze zijn afhankelijk van de uitkomst van de pilot, welke onlangs voor drie maanden is verlengd. Nadere besluitvorming is voorzien in 2011.

2.7 Cameratoezicht opsporing

Het wetboek van strafvordering maakt het mogelijk camera's in te zetten om, in geval van verdenking van een misdrijf, stelselmatig een persoon te volgen of stelselmatig diens aanwezigheid of gedrag waar te nemen. Een bevel daartoe in het belang van een onderzoek wordt gegeven door de Officier van Justitie.

Belasting voor de GMC

Deze beelden worden niet uitgekeken vanuit de GMC, maar door de recherche.

Juridische grondslag

Deze camera's vinden hun grondslag in artikel 2 Politiewet, artikel 141 Wetboek van Strafvordering en artikel 126g/o Wetboek van Strafvordering (Wet BOB). Verder geldt in dit kader de Wet Politiegegevens, artikel 8/9.

Financiën

De kosten van deze opsporingscamera's zijn voor de politie/justitie.

Ondersteuning GBO, ADO en Verkeer

2.8 Overige toepassingen van cameratoezicht

Naast bovengenoemde camera's zijn er ook nog enkele bijzondere typen, die door de GMC uitgekeken kunnen worden.

Verkeerscamera's

De camera's bestemd voor toezicht op het verkeer worden mede vanwege de beperkte capaciteit op de GMC op dit moment niet of nauwelijks "live" uitgekeken. Wel worden de beelden opgenomen en een (korte) tijd bewaard. Het betreft hier de camera's in de Utrechtsebaan en de Koningstunnel (44 camera's) van de gemeente en rijkswaterstaat. Gebruik ervan is vergelijkbaar met de private camera's als bijvoorbeeld de HTM (zie paragraaf 2.5).

Grootschalig en bijzonder optreden

In het kader van grootschalig en bijzonder optreden is een negental camera's beschikbaar om uit te kijken. Deze zogenaamde SGB0 camera's (op basis van artikel 2 Politiewet en artikel 8/9 wet Politiegegevens) worden slechts in geval van demonstraties en evenementen operationeel gemaakt. Verder worden (gedurende vastgestelde tijdstippen) camera's rondom het ADO Den Haag stadion uitgekeken. Deze beelden worden in principe uitgekeken in de commandoruimte in het stadion zelf maar kunnen in gevallen van calamiteit ook doorgezet worden naar de GMC en het Regionale Commando Centrum (RCC). De camera's in het stadion zelf (99) vallen onder de primaire verantwoordelijkheid van de betaald voetbal organisatie ADO Den Haag en zijn daarmee vergelijkbaar met de HTM-camera's (zie paragraaf 2.5).

Technische ontwikkelingen

2.9 Technische ontwikkelingen

De technische ontwikkelingen volgen elkaar momenteel in hoog tempo op. Denk aan mogelijke geluids- en bewegingsdetectie, gezichtsherkenning en kentekenherkenning (ANPR). De toepassing van dergelijke "intelligente" technieken, die ten doel heeft het waarnemend vermogen te verhogen, maar ook om efficiënter en betrouwbaarder met cameratoezicht om te kunnen gaan, wordt door Politie Haaglanden met belangstelling gevolgd en regelmatig getest. Concreet voorbeeld daarvan is de lopende proef met ANPR. Ook met bewegingsdetectie wordt door Politie Haaglanden geëxperimenteerd, alsmede met camera's die een 360 graden beeld kunnen genereren. De voorschrijdende kwaliteitsverbetering als gevolg van hogere resoluties maakt het op sommige plaatsen

mogelijk om met minder camera's in een groter gebied personen te kunnen detecteren/identificeren. Verder wordt momenteel gezien hoe camera's meer "huffer-proof" gemaakt kunnen worden. Dat geldt ook voor de mogelijkheden om met (al dan niet beweegbare) camera's personen automatisch te volgen.

Niet alle nieuw ontwikkelde technieken zijn direct toepasbaar, maar hebben eerst meer wasdom nodig voordat daartoe kan worden overgegaan. Zo zitten aan de toepassing van camera's met geluidsdetectie veel haken in ogen: dit is feitelijk uitsluitend toepasbaar in een "rustige" omgeving (waar in het kader van de openbare ordeproblematiek in de regel geen aanleiding is voor de toepassing van cameratoezicht). Belangrijke criteria voor toepassing daarbij zijn niet alleen de dagelijkse functionaliteit, maar zeker ook de kwaliteit van het beeldmateriaal dat voldoende moet zijn voor het gebruik in de strafrechtketen.

2.10 Mobiel cameratoezicht

De politie beschikt over een mobiel camerasysteem. Dit mobiele camerasysteem is recentelijk speciaal ontwikkeld voor het bewaken en observeren van objecten die kortdurend toezicht vragen. Het systeem is voor dit doel binnen 24 uur op elke willekeurige locatie operationeel inzetbaar. Het systeem zorgt voor minder impact in de omgeving van het te bewaken object en bespaart arbeidscapaciteit, maar heeft wel consequenties voor het aantal uit te kijken beelden en belast de technische capaciteit van de GMC.

Vanuit de NCTb is er interesse voor het mobiele camerasysteem. Op initiatief van de NCTb is een aantal pilots uitgevoerd met het systeem. Wanneer de uitkomsten van deze pilots bevredigend zijn, zal de NCTb mogelijk overgaan tot het aanschaffen van een aantal van dergelijke systemen ten behoeve van een landelijke inzet. De interne evaluatie van de pilots is positief. Het systeem is op dit moment operationeel inzetbaar.

Uitkijken van de camera's: De Geïntegreerde Monitor Centrale

2.11 De GMC

Op de recherche- en surveillancecamera's na, worden de beelden van camera's opgenomen en uitgekeken in de GMC. Op dit moment beschikt de GMC over zeven operationele tafels en één supervisortafel. Vijf van de operationele tafels worden gebruikt in het kader van bewaken en observeren van politieke- en diplomatieke objecten. De drie andere tafels zijn in gebruik voor cameratoezicht in het publieke domein (twee voor vaste camera's, één tafel als uitwijk en tijdelijke camera's). De supervisortafel is geplaatst in een gescheiden ruimte binnen de GMC. Naast het feit dat deze tafel wordt gebruikt door de supervisor, worden op deze tafel ook de beeldaanvragen behandeld (nazoeken en branden op beelddrager) zodat deze werkzaamheden niet ten koste gaan van het 'live' uitkijken van de camerabeelden op de operationele tafels.

Om te kunnen spreken van verantwoord cameratoezicht in het publieke domein, gebaseerd op het wanneer nodig "live" uitkijken van camerabeelden, worden binnen de GMC op basis van praktijkervaringen maatstaven gehanteerd van aantallen camerabeelden die maximaal per tafel kunnen worden geprojecteerd. Voor het gelijktijdig uitkijken van in het kader van het bewaken en observeren van politieke- en diplomatieke objecten bedraagt dit aantal 30 beelden per tafel, voor het publiek domein ligt dit aantal iets hoger. De gehanteerde normering van geprojecteerde beelden is gebaseerd op en afhankelijk van de afstand tot de monitoren, de maat van de monitoren, de opstelling van de monitoren in de ruimte en de afstand tot de bedienmechanismen, telefoon, plattegrond etc. en gaat uit van de inzet van specifiek

getraind personeel. Het afwijken van deze aantallen zou tot gevolg hebben dat niet meer verantwoord "live" cameratoezicht, dan wel verantwoord bewaken en observeren kan worden uitgevoerd.

De toegenomen druk op de GMC door het snel groeiende aantal camera's dat uitgekeken moet worden, heeft tot gevolg gehad dat de supervisor tafel momenteel regelmatig wordt ingezet voor regulier cameratoezicht. Dat heeft ook gevolgen voor de personele inzet, die hiermee onder druk komt te staan. Ook in dit licht is het onvermijdelijk dat het aantal reguliere camera's in het publiek domein (art. 151c Gw) dat op basis van de thans voorliggende afspraken door de politie wordt uitgekeken, wordt gemaximeerd op het huidige aantal van 200 stuks.

3 Kaders cameratoezicht in het publiek domein

In het voorgaande hoofdstuk is een beeld geschetst van de verscheidene vormen van cameratoezicht die in meer of mindere mate worden toegepast in Haaglanden. In het kader van de samenwerking met de gemeente is met name het cameratoezicht in het publieke domein op basis van de gemeentewet relevant. De regels daaromtrent zijn enkele jaren geleden aangescherpt, door middel van een wijziging van de Gemeentewet. Dat stelt striktere eisen aan de introductie van cameratoezicht en heeft per locatie consequenties voor de begrenzing van deze vorm van toezicht in de tijd.

3.1 Randvoorwaarden

Voor de invoering van cameratoezicht in gemeenten is in het verleden in het Regionaal College een set randvoorwaarden geformuleerd. Deze zijn nog onverkort actueel en geheel in lijn met de vernieuwde wetgeving (Gemeentewet art. 151c):

- De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om, indien dat in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is, te besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur; de burgemeester bepaalt de duur van de plaatsing en wijst de openbare plaats of plaatsen aan.
- De burgemeester stelt, na overleg met de officier van justitie in het (lokale) driehoeksoverleg, de periode vast waarin in het belang van de handhaving van de openbare orde daadwerkelijk gebruik van de camera's plaatsvindt en de met de camera's gemaakte beelden in elk geval rechtstreeks worden bekeken.
- De burgemeester bedient zich bij de uitvoering van het in het eerste lid bedoelde besluit van de onder zijn gezag staande politie.

Uit het vorenstaande vloeit voort dat:

- Om tot cameratoezicht over te gaan, dus sprake moet zijn van het proportionaliteit- en subsidiariteitsbeginsel (de wet stelt: "*indien dat in belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is*"). In de praktijk zal een objectieve veiligheidsscan (van de politie) moeten aantonen dat met cameratoezicht de aangetoonde problematiek kan worden bestreden (en evt. voorkomen). De veiligheidsscan moet akkoord worden bevonden door politie, het (gemeentelijk) bestuur en het OM.
- Cameratoezicht moet een onderdeel zijn van de probleemgerichte aanpak, waarbij naar verwachting niet of slechts beperkt sprake zal zijn van verspreidingseffecten.
- Beelden moeten (merendeels) rechtstreeks uitgekeken worden, zodat in adequate opvolging kan worden voorzien. Indien gemeente, politie en OM het eens zijn over de invoering van cameratoezicht, moeten afspraken worden gemaakt over de kostenverdeling en de eisen die aan de apparatuur worden gesteld.

3.2 Het "stappenplan" in Haaglanden

Het vorenstaande resulteert in de volgende uitgangspunten/criteria ten aanzien van de toepassing van cameratoezicht in Haaglanden:

1. Cameratoezicht vanuit openbare orde oogpunt mag *alleen* plaatsvinden in het publieke domein;
2. Als vertrekpunt bij cameratoezicht geldt dat inbreuken op de persoonlijke levenssfeer zoveel mogelijk worden *beperkt*.
3. Voor cameratoezicht in het publieke domein is een wettelijke grondslag vereist.
4. Cameratoezicht mag uitsluitend plaatsvinden conform de vooraf daarvoor overeengekomen en vastgelegde *doelstellingen*.
5. Cameratoezicht in het publieke domein moet *noodzakelijk* zijn; de politie verzorgt de voor deze afweging noodzakelijke onderbouwing.

6. Cameratoezicht is het *sluitstuk* op een samenhangend pakket van maatregelen dat genomen is om de openbare orde te handhaven.
7. Het moet duidelijk zijn dat andere minder vergaande middelen - zoals meer verlichting en meer surveillance - niet voldoende hebben bijgedragen aan het bewaren en herstellen van de openbare orde (*subsidiariteitsbeginsel*, het is een ultimum remedium).
8. Het middel cameratoezicht dient selectief te worden toegepast (*proportionaliteitsbeginsel*).
9. *Besluitvorming* over de eventuele invoering of uitbreiding van cameratoezicht vindt plaats in de desbetreffende gemeenteraad, na behandeling in het (lokale) driehoeksoverleg.
10. De *uitvoering* van het cameratoezicht geschiedt door politie Haaglanden.
11. Cameratoezicht in het publieke domein dient *kenbaar* te zijn.

Teneinde uitvoering te geven aan deze uitgangspunten, is sinds de invoering van cameratoezicht in Haaglanden afgesproken dat voor de toepassing van cameratoezicht een (bestuurlijk vastgesteld) stappenplan wordt doorlopen. Deze stappen behelzen:

1. het aanwijzen van een *toezichtgebied* (inclusief het optimaliseren van de reguliere maatregelen in het betrokken gebied),
2. het maken van een *veiligheidsscan* van het betrokken gebied door de *politie*,
3. de *uitwerking* van een voorstel voor het bestuur, dat voorafgaand aan de bestuurlijke besluitvorming aan de (lokale) driehoek wordt voorgelegd.

De veiligheidsscan wordt in samenwerking met OM en gemeente uitgevoerd door de politie. De politie onderzoekt gedurende de scan of cameratoezicht een bijdrage levert, of ondernemers en burgers de wijk ook als probleemgebied ervaren, wat de functies zijn van de gebieden, of er sprake is van een probleemgerichte/projectmatige aanpak van de desbetreffende criminaliteitsvormen en of de verwachting bestaat dat cameratoezicht aan die aanpak nog kan bijdragen en welke bijdrage dat dan is. Centraal staat dat cameratoezicht een onderdeel is van de probleemgerichte aanpak, waarbij er naar verwachting niet of slechts beperkt sprake zal zijn van uitwaaiereffecten. De veiligheidsscan moet de instemming krijgen van bestuur, politie en OM.

3.3 Flexibel cameratoezicht

Zoals hiervoor (o.a. paragraaf 2.4) aangegeven, is in toenemende mate behoefte aan een flexibeler toepassing van cameratoezicht (enkele weken/maanden). In overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is geconcludeerd dat grondslag voor de toepassing hiervan ook zou moeten worden gezocht in artikel 151c Gemeentewet. In dat geval dienen voor de invoering daarvan in beginsel dezelfde stappen te worden genomen als vermeld in paragraaf 3.2, maar in een verkorte procedure en met een snelle doorlooptijd. Bedoeling is immers om snel en flexibel in te kunnen spelen op een acuut probleem. Dit houdt in dat op basis van een beknopte analyse van het probleem de doelstelling moet worden geformuleerd, de termijn van het cameratoezicht wordt bepaald en in de lokale driehoek het besluit tot inzet wordt genomen. Net als bij de "klassieke" vorm van cameratoezicht op basis van art. 151c Gw is voorwaarde voor de toepassing van dit flexibel cameratoezicht vanzelfsprekend wel dat de raad in de verordening de burgemeester de bevoegdheid heeft gegeven cameratoezicht toe te passen. Echter, daar waar in de meeste gevallen bij de daadwerkelijke toepassing van de klassieke vorm van cameratoezicht op basis van 151c Gw de raad zal worden geconsulteerd, verdient het omwille van de snelheid bij deze verkorte procedure aanbeveling om te volstaan met het informeren van de raad.

3.4 Rechtstreeks uitkijken

Cameratoezicht wordt - zoals hiervoor gesteld - alleen als effectief gezien, indien de beelden (meestentijds) rechtstreeks uit worden gekeken. Immers, pas bij rechtstreeks

uitkijken kan er effectief opvolging worden gegeven aan de geconstateerde feiten. Daarom worden met de betrokken wijkbureaus afspraken gemaakt over de tijden dat camera's in ieder geval live worden uitgekeken: vaak vindt overlast immers plaats op bepaalde locaties (hotspots) en op specifieke uren (hottimes), zoals in uitgaansgebieden (proportionaliteitsbeginsel: selectief toepassen van cameratoezicht).

4 Financiële kaders

De indertijd gemaakte afspraken voor de kostenverdeling van cameratoezicht in het publiek domein in Haaglanden zijn bekrachtigd in achtereenvolgens de (toenmalige) districts driehoek, de Regionale Driehoek en tenslotte het Regionaal College (20 februari 2002). Deze behelzen kort samengevat:

- De gemeente betaalt de kosten van aanschaf, installatie, onderhoud en vervanging van de hardware van het cameratoezicht (camera's, systeemkast, etc.) en de verbinding naar het dichtstbijzijnde politiebureau (transmissie buiten de organisatie);
- De gemeenten draagt bij aan aanschaf en onderhoud van de apparatuur in de GMC door middel van een eenmalige bijdrage op het moment van in gebruikneming van de camera's van (omgerekend) [N] per camera;
- Politie Haaglanden neemt de facilitaire kosten binnen de politievervestigingen voor haar rekening (bouwkundige kosten, aangepaste airco (ARBO), extra beveiliging, meubilair, etc.), waaronder ook eventuele verbindingskosten van de wijkbureaus naar een regiobrede uitkijkcentrale (transmissie binnen de organisatie) alsmede de personele kosten verbonden aan het uitkijken van de beelden. Daarbij is de personele capaciteit die hiertoe voor rekening van de politie beschikbaar wordt gesteld, toentertijd gesteld op [N] voor de regio als geheel.

Deze afspraken gelden tot dusverre. Het mag daarbij echter duidelijk zijn, dat er een grens is aan het aantal camera's dat in de huidige vorm in de GMC kan worden uitgekeken. Met de laatste uitbreidingen is de capacitaire grens bij de GMC inmiddels bereikt: bijna 200 vaste camera's in het publiek domein. Daarmee is het maximale bereikt van wat momenteel in fysiek ruimtelijke, technische en personele zin mogelijk is. Een verdere toename van het aantal camera's zal dan ook – naast de benodigde extra personele capaciteit – forse investeringen vragen in bouwkundige zin en in de technische infrastructuur. Overigens is de *huidige* personele inzet van de politie op de GMC voor het publieke domein thans reeds gestegen tot bijna [N]. Dit ligt ruim boven de [N] waar in 2002 vanuit werd gegaan.

Aan de afspraak omtrent de verstrekking van een eenmalige bijdrage van [N] per camera is uitvoering gegeven; dit bedrag is evenwel over de jaren niet geïndexeerd. Voor het overige zijn door de politie bij de gemeenten geen kosten in rekening gebracht voor afschrijving en onderhoud van de GMC.

4.1 Actualisering integrale kostprijs berekening

In verband met het vorenstaande is in overleg met het Regionale Driehoeksoverleg besloten om een analyse te verrichten van de huidige kosten van het beheer, de afschrijving en het onderhoud van de GMC, inclusief de vervangingsinvesteringen. Deze berekening vormt vervolgens de basis voor de vaststelling van een (norm)kostprijs per camera, op basis waarvan zou kunnen worden gekomen tot een actualisering van de destijds vastgestelde (financiële) arrangementen. In het voorjaar van 2008 is een eerste indicatieve berekening besproken in een werkconferentie van het Regionaal College. Daarbij is aangegeven dat aanpassing van de arrangementen onvermijdelijk is, in die zin dat de eenmalige bijdrage van de gemeente aan de GMC wordt vervangen door een structurele (jaarlijkse) bijdrage per camera. In het geactualiseerde arrangement wordt uitgegaan van een verdeling van de totale kosten voor het cameratoezicht in het publieke domein (o.b.v. artikel 151c Gemeentewet) van [N] voor de politie en [N] voor de gemeenten. Bij de eerste ramingen in 2008 is tevens aangegeven,

dat het prijspeil zou worden geactualiseerd naar 2008. Inmiddels is deze actualisering uitgevoerd (zie bijlage 1), op basis waarvan nieuwe afspraken mogelijk zijn.

Voor de goede orde dient hierbij te worden benadrukt, dat de kosten van de camera's in het kader van andere toepassingen als bijvoorbeeld Bewaken en Beveiligen hierin *niet* zijn betrokken. Voor deze camera's geldt een eigen regime van financiering. In verband hiermee zijn deze (ook voor wat betreft de gezamenlijke voorzieningen) geheel buiten de integrale kostprijsberekening voor de camera's in het publieke domein gelaten. Ontwikkelingen in het aantal camera's voor bijv. (diplomatieke) bewaking en beveiliging zijn dan ook niet van invloed op de kostenontwikkeling van het cameratoezicht gericht op de openbare orde in het publiek domein. Datzelfde geldt voor de andere in hoofdstuk 2 genoemde vormen van cameratoezicht.

In de kostenverdeling komt tot uitdrukking, dat niet alleen gemeenten, maar ook de politie belang heeft bij de toepassing van (vast) cameratoezicht in het publiek domein. De politie neemt in dit arrangement dan ook een substantieel deel van de kosten van cameratoezicht voor haar rekening, zeker in vergelijking met andere regio's in het land. Een verdere uitbreiding van cameratoezicht heeft echter aanzienlijke personele en fysieke/bouwkundige consequenties voor de politie, met name in en rond de GMC. Deze zijn op basis van een [N] verhouding niet meer te dekken binnen de huidige begroting. M.a.w.: er is een grens aan wat de politie in financiële zin op dit vlak kan opbrengen.

De resultaten van de integrale kostprijsberekening voor de bestaande camera's in het publieke domein (aantal camera's op basis van de situatie in 2008, te weten 194 en prijspeil 2008) is bijgevoegd in bijlage 1. Bij de actualisering is de overweging meegenomen dat cameratoezicht een belangrijke bijdrage levert aan (de effectiviteit en de efficiency van) het politiewerk, maar ook in het belang van de gemeente is. Dit komt tot uitdrukking in de in dit voorstel aangehouden verdeling van de kosten over de partners: voor de verdeling van de *totale* kosten van het cameratoezicht is een verhouding aangehouden van ongeveer [N] voor de politie en [N] voor de gemeente. Voor de gemeenten gaat het daarbij om aanschaf (en vervanging) van de hardware (camera's, aansluitpunten, onderhoud, etc.), de kosten van de verbinding tot aan het dichtstbijzijnde wijkbureau en een bijdrage aan de centrale voorziening GMC. Voor rekening van de politie komen de kosten van de verbinding vanaf het wijkbureau tot aan de GMC, de uitkijkpunten op de wijkbureaus, de GMC (bouwkundige voorzieningen, aansluitpunten, opslagcapaciteit, meubilair, techniek, etc.), de huisvestingskosten, beveiliging en de personele lasten (tot max. [N]). Dat is ook in lijn met de stukken die eerder aan het Regionaal College zijn voorgelegd.

In de integrale kostprijsberekening is voorts meegenomen, dat gemeenten een *all-in* tarief betalen voor camera's: de gehele gemeentelijke component van cameratoezicht (aanschaf en vervanging van de hardware als camera's, aansluitpunten, onderhoud) wordt in zijn geheel uitbesteed aan de politie. De gemeente betaalt, op grond van de arrangement-afpraak als bovenstaand, een vast bedrag per camera per jaar (zie bijlage 2).

Berekend is dat de kostprijs voor beheer, afschrijving en onderhoud van de GMC per camera (voor zover toe te rekenen aan de gemeenten) resulteert in een bijdrage van [N] per camera per jaar (prijspeil 2008) i.p.v. de huidige [N] per camera eenmalig. Wanneer dit wordt vertaald naar het all-in tarief, op grond van dezelfde afspraken als bovenstaand, leidt dit tot een vast bedrag van [N] **per camera per jaar**. Daarbij dienen vijf uitgangspunten in het oog te worden gehouden:

- Bij de verdeling van de totale kosten van cameratoezicht wordt een verhouding aangehouden van [N] voor de politie en [N] voor de gemeenten. De verdeling heeft betrekking op de volgende elementen:

Kostenverdeling camera's publiek domein (151c Gemeentewet) (in gebruik zijnde 200 camera's, op basis van prijspeil 2008)	
Aandeel Politie [N]	Aandeel Gemeenten [N]
- Signaal wijkbureau – GMC	- Aanschaf/vervanging camera's, installatie, onderhoud en vervanging hardware tot dichtstbijzijnde wijkbureau
- Apparatuur wijkbureau	- Bijdrage GMC [N] p.c./p.j.)
- GMC (bouwkundig, beveiliging, meubilair, techniek, etc.)	
- Personeel [N]	

- Uit praktische overwegingen wordt voorgesteld het installatietechnisch beheer van het cameratoezicht in het publiek domein geheel onder te brengen bij de politie. Dat betekent, dat de taken op het gebied van aanleg, onderhoud en vervanging van de camera's + het onderhoud van de verbinding tot het dichtstbijzijnde wijkbureau tegen betaling door de politie worden uitgevoerd. Dat resulteert in het genoemde all-in tarief per camera per jaar van [N]. Daarmee komen geen andere structurele kosten meer voor rekening van de gemeente. Echter: de kosten voor de aanleg van de infrastructuur bij nieuwe camera's (mastwerk, verbinding naar het dichtstbijzijnde wijkbureau) kunnen van geval tot geval sterk verschillen. Daarom zijn deze incidentele stichtingskosten *niet* meegenomen in het all-in tarief en worden deze door de politie apart in rekening gebracht bij de gemeenten.
- De kostprijsberekening is uitgevoerd op basis van de bijna 200 vaste camera's die in het publiek domein (op basis van artikel 151c Gw) op het moment van de opstelling van de integrale kostprijsberekening in gebruik waren. Het inzetten van meer van dergelijke camera's leidt tot forse investeringen in zowel bouwtechnische/infrastructurele zin, als in personele zin. De huidige GMC zit momenteel in al deze opzichten aan de maximale capaciteit. Binnen het huidige budgettaire kader van de politie zijn dergelijke aanzienlijke en structurele kostenstijgingen niet meer op te vangen. Het is dan ook noodzakelijk dat bij een verdere uitbreiding in additionele financiering wordt voorzien. Dat betekent dat alle lasten van een verdere uitbreiding van het cameratoezicht in het publiek domein in de regio boven de huidige 200 camera's (zowel fysieke, technische als personele kosten) niet meer door de politie gedragen kunnen worden.
- De personele inzet bij de politie is met [N] t.b.v. het publieke domein inmiddels ruimschoots boven de afgesproken [N] uitgekomen. In de berekening wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de kosten voor deze [N] (waarmee circa 200 camera's kunnen worden uitgekeken) worden gedragen door de politie.
- De gestelde bedragen gaan uit van het prijsniveau van 2008. Vanaf heden zal driejaarlijks een actualisering van de kostprijs plaats gaan vinden. Actualisering zal plaatsvinden op basis van de reële kostprijsontwikkeling.

4.2 Gefaseerde invoering

Op basis van de bijgevoegde integrale kostprijsberekening zou uitgaande van de afspraken die in het verleden zijn gemaakt over de verdeling van de kosten over de partners in plaats van een eenmalige bijdrage van [N] per camera gekomen moeten worden tot een jaarlijkse bijdrage van [N] per camera per jaar voor bestaande camera's op basis van een all-in tarief. Op basis van het prijspeil 2008 is een dergelijke bijdrage voldoende om te komen tot een kostendekkende exploitatie van het huidige aantal van 200 camera's binnen de eerder vastgestelde randvoorwaarden. Voor

de goede orde: het gaat hier om de bijdragen van de gemeenten in de infrastructuur en exploitatie van de GMC, maar in het tarief zijn tevens gemeentelijke componenten, zoals de kosten van (vervanging van) de camera's als zodanig, meegenomen. Voor nieuwe camera's geldt evenwel dat de stichtingskosten (zie hierboven) apart in rekening worden gebracht!

Het zou in de rede liggen dat gefaseerd tot invoering van het nieuwe financiële arrangement op basis van een N verhouding voor de huidige 200 camera's wordt gekomen. Uitgangspunt daarbij zou kunnen zijn, dat het nieuwe regime ingang vindt in combinatie met besluitvorming over voortzetting van het cameratoezicht op een bepaalde locatie voor een nieuwe periode (cameratoezicht is op basis van de nieuwe wetgeving immers plaats- en tijdgebonden), al dan niet in combinatie met vervanging van de hardware.

In de gemeente Den Haag wordt voor de economische levensduur van de camera's een termijn van 8 jaar als uitgangspunt gehanteerd. In het verlengde daarvan is in samenspraak met de gemeente Den Haag als lijn afgesproken voor de bestaande camera's, dat met ingang van 2011 - in combinatie met een gefaseerde vervanging van de camera's - stapsgewijs wordt overgegaan tot invoering van het nieuwe financiële regime, uitgaande van een N verdeling van de totale kosten van cameratoezicht tussen respectievelijk de politie en de gemeenten.

Uitgangspunt zou moeten zijn dat in elk geval in 2012 alle bestaande camera's onder het nieuwe regime vallen.

Voor uitbreidingen boven het huidige totaal van 200 stuks geldt, dat de volledige kostprijs (in fysieke en personele zin) van deze uitbreiding, zowel de incidentele als de structurele lasten, niet door de politie gedragen kunnen worden.

4.3 Flexibilisering

Zoals in de voorgaande hoofdstukken gesteld, is in Haaglanden in toenemende mate behoefte aan een flexibeler toepassing van cameratoezicht (voor enkele weken/maanden). Grondslag voor de toepassing daarvan blijft artikel 151c Gw (jo. de APV). Om hiertoe te kunnen komen, is het streven erop gericht om binnen de huidige 200 camera's, op basis van een evaluatie van het huidige cameratoezicht in Den Haag en in combinatie met eerder genoemde nieuwe technieken waarbij met minder camera's een zelfde gebied kan worden beslaan, circa 30 camera's vrij te spelen om meer flexibel in te kunnen zetten in de regio. Deze camera's blijven onder het regime van artikel 151c Gw vallen en ook het financieel regime dat hierboven is beschreven. Voor 20 van de 30 "flexibele camera's" geldt dat zij in de vorm van "trekkingsrecht" voor de gemeente Den Haag beschikbaar zullen zijn. De gemeente Den Haag betaalt daar conform voor. De overige 10 camera's zullen beschikbaar komen voor de regio als geheel. De kostentoedeling zal plaats vinden op basis van het daadwerkelijk gebruik, afgezien van de eventuele stichtingskosten die telkens per geval apart in rekening zullen worden gebracht aan de betrokken gemeente.

5 Conclusie en samenvatting

Uit het bovenstaande komt naar voren dat binnen Haaglanden voor diverse doeleinden camera's worden ingezet. Voor het merendeel van de camera's kan daarbij grofweg een onderscheid worden gemaakt in camera's voor bewaken en beveiligen en camera's voor het publieke domein. Binnen het publieke domein worden momenteel ongeveer 200 camera's in Haaglanden ingezet op basis van artikel 151c Gemeentewet.

Voor de inzet van camera's op basis van art. 151c Gw. gelden normen die in het verleden liggen van de afspraken die in het verleden in Haaglanden zijn gemaakt, waarvan de belangrijkste zijn:

- De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om, indien dat in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is, te besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur; de burgemeester bepaalt de duur van de plaatsing en wijst de openbare plaats of plaatsen aan.
- De burgemeester stelt, na overleg met de officier van justitie in het (lokale) driehoeksoverleg, de periode vast waarin in het belang van de handhaving van de openbare orde daadwerkelijk gebruik van de camera's plaatsvindt en de met de camera's gemaakte beelden in elk geval rechtstreeks worden bekeken.
- De burgemeester bedient zich bij de uitvoering van het in het eerste lid bedoelde besluit van de onder zijn gezag staande politie.

Uit deze basisbeginselen voor toepassing van cameratoezicht in het publieke domein op basis van art. 151c Gw. vloeit het volgende voort:

- Om tot cameratoezicht over te gaan moet sprake zijn van het proportionaliteit- en subsidiariteitsbeginsel (de wet stelt: "*indien dat in belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is*"). In de praktijk zal een **objectieve veiligheidsscan (van de politie)** moeten aantonen dat met cameratoezicht de aangetoonde problematiek kan worden bestreden (en evt. voorkomen). De veiligheidsscan moet akkoord worden bevonden door politie, het (gemeentelijk) bestuur en het OM.
- Cameratoezicht moet een **onderdeel** zijn van de probleemgerichte aanpak, waarbij naar verwachting niet of slechts beperkt sprake zal zijn van verspreidingseffecten.
- Beelden moeten (merendeels) **rechtstreeks** uitgekeken worden, zodat in adequate opvolging kan worden voorzien. Indien gemeente, politie en OM het eens zijn over de invoering van cameratoezicht, moeten afspraken worden gemaakt over de kostenverdeling en de eisen die aan de apparatuur worden gesteld.

Om tot cameratoezicht daadwerkelijk over te kunnen gaan, is in Haaglanden een zogenaamd "stappenplan" ontwikkeld, van waaruit al dan niet tot cameratoezicht wordt gekomen. Deze stappen behelzen:

1. het aanwijzen van een *toezichtgebied* (inclusief het optimaliseren van de reguliere maatregelen in het betrokken gebied),
2. het maken van een *veiligheidsscan* van het betrokken gebied door de politie,
3. de *uitwerking* van een voorstel voor het bestuur, dat voorafgaand aan de bestuurlijke besluitvorming aan de (lokale) driehoek wordt voorgelegd.

De veiligheidsscan wordt in samenwerking met OM en gemeente uitgevoerd door de politie.

Vervolgens moet de veiligheidsscan de instemming krijgen van bestuur, politie en OM.

In Haaglanden is er in toenemende mate sprake van een behoefte aan de inzet van "flexibel cameratoezicht": camera's die in gebieden worden ingezet met acute problemen

in de openbare orde en veiligheid, gedurende een aantal weken/maximaal enkele maanden. Voor deze behoefte zullen ongeveer 30 camera's (waarvan 20 voor Den Haag) worden vrijgespeeld, die worden ingezet op de grondslag van artikel 151c Gemeentewet en onder het financieel regime dat voor camera's in het publiek domein (151c Gw) in de regio geldt.

De financiële arrangementen bij de toepassing van cameratoezicht in het publiek domein zijn aan vernieuwing toe. Bij de in het verleden gemaakte afspraken is onvoldoende rekening gehouden met zowel de financiële als de personele consequenties van cameratoezicht. Bovendien is de capacitaire grens bij de GMC met 200 vaste camera's voor het publiek domein inmiddels in alle opzichten bereikt: zowel fysiek ruimtelijk, als in technische en in personele zin. Een eventuele toename van camera's zal dan ook gepaard moeten gaan met substantiële investeringen voor bouwkundige en technische voorzieningen. Ten aanzien van de personele component kan inmiddels geconstateerd worden, dat de oorspronkelijk begrote inzet van [REDACTED] N is gegroeid naar [REDACTED] N voor het publiek domein. Ten aanzien van de financiële consequenties is de constatering, dat geen rekening is gehouden met indexering van de bijdrage van gemeenten aan de GMC en evenmin is rekening gehouden met de afschrijving en onderhoud van de GMC. Daarnaast zijn verdere uitbreidingen van (vast) cameratoezicht in het publiek domein financieel niet meer inpasbaar binnen de huidige begroting van de politie, hetgeen nieuwe afspraken noodzakelijk maakt.

6 Voorstel

Op basis van het vorenstaande wordt voorgesteld om met ingang van 2009 voor het toepassen van cameratoezicht in het publiek domein de volgende uitgangspunten te hanteren:

Stappenplan

- a. Bij de beoordeling en invoering van cameratoezicht wordt gebruik gemaakt van het "stappenplan":
 1. het aanwijzen van een *toezichtgebied* (inclusief het optimaliseren van de reguliere maatregelen in het betrokken gebied),
 2. het maken van een *veiligheidsscan* van het betrokken gebied door de politie,
 3. de *uitwerking* van een voorstel voor het bestuur, dat voorafgaand aan de bestuurlijke besluitvorming aan de (lokale) driehoek wordt voorgelegd.De veiligheidsscan wordt in samenwerking met OM en gemeente uitgevoerd door de politie. Vervolgens moet de veiligheidsscan de instemming krijgen van bestuur, politie en OM.

Besluitvorming

- b. Besluitvorming vindt plaats in de lokale driehoek met inachtneming van de gemaakte beheersafspraken; de primaire afweging omtrent de noodzaak van cameratoezicht ten behoeve van de lokale veiligheid behoort immers thuis op het lokale niveau. Er dient derhalve een onderbouwing in het voorstel te staan op basis van objectieve gegevens m.b.t. de ontwikkeling van criminaliteit en onveiligheid. Politie Haaglanden draagt zorg voor de aanlevering van deze objectieve gegevens.

Financiën

- c. Gelet op de bijdrage die cameratoezicht levert aan het politiewerk wordt, in lijn met eerder gemaakte afspraken, in de totale kosten een verhouding aangehouden van ongeveer [N] voor de politie en [N] voor de gemeente voor de huidige camera's in de gehele regio (tot 200 stuks). Van de deelnemende gemeenten wordt, i.p.v. de huidige regeling uitgaande van een eenmalige bijdrage van [N] per camera, met ingang van 2011 voor deze 200 camera's een bijdrage gevraagd per camera per jaar van [N] jaar (prijspeil 2008, deze wordt driejaarlijks geactualiseerd). Dit is *inclusief* de bijdrage aan de GMC voor het onderhoud en de vervangingskosten van de GMC van [N] = per camera per jaar. Ook de gemeentelijke componenten van het cameratoezicht als aanschaf, vervanging en onderhoud van de hardware als camera's en aansluitpunten zijn in dit all-in tarief meegenomen, met uitzondering van de incidentele stichtingskosten van het plaatsen van nieuwe camera's (incl. de verbinding naar het dichtstbijzijnde wijkbureau): deze zullen apart aan de gemeenten worden gefactureerd. Het nieuwe regime vindt ingang in combinatie met besluitvorming over voortzetting van het cameratoezicht op een bepaalde locatie voor een nieuwe periode (cameratoezicht is op basis van de nieuwe wetgeving immers plaats- en tijdgebonden), al dan niet in combinatie met vervanging van de hardware. Voor de regio geldt dat uiterlijk in 2012 alle bestaande camera's vallen onder het nieuwe regime.
- d. Gelet op de financiële consequenties van eventuele verdere uitbreidingen van het aantal camera's in het publiek domein boven de 200, is de politie niet in staat om de lasten van de bouwkundige & infrastructurele aanpassingen te dragen.
- e. De personele inzet bij de politie is met [N] t.b.v. het publieke domein inmiddels ruimschoots boven de afgesproken [N] uitgekomen. In de berekening wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de kosten voor deze [N] (waarmee circa 200

camera's kunnen worden uitgekeken) worden gedragen door de politie. Bij een eventuele verdere uitbreiding in de toekomst van de toepassing van cameratoezicht binnen de regio, geldt in lijn met het onder d gestelde dat deze personele kosten volledig ten laste zullen komen van die gemeenten die besluiten het aantal vaste camera's voor het publiek domein uit te breiden.

- f. De gestelde bedragen gaan uit van het prijsniveau van 2008. Vanaf heden zal driejaarlijks een actualisering van de kostprijs plaats gaan vinden. Actualisering zal plaatsvinden op basis van de reële kostprijsontwikkeling.
- g. Binnen de 200 camera's in het publiek domein worden 30 camera's vrijgespeeld voor flexibel kortdurend (maximaal enkele maanden) cameratoezicht. Daarvan zijn er 20 beschikbaar voor Den Haag op basis van "trekkingsrecht" (de gemeente Den Haag betaalt daar conform voor) en 10 voor de regio als geheel. De flexibele camera's vallen onder hetzelfde financieel regime als de andere camera's op basis van art. 151c Gw. De kostentoedeling van de flexibele camera's zal plaats vinden op basis van het daadwerkelijk gebruik, afgezien van de eventuele stichtingskosten die per geval apart in rekening zullen worden gebracht aan de betrokken gemeente.

BIJLAGE 1

Tarief-bepaling per camera per jaar voor Gemeenten 'Cameratoezicht' - Publiek domein

O.b.v.: - afspraken 2002

- financiële gegevens 2008

1 Investerings

- 1.1 - Camera's - Publiek domein
- 1.2 - Verbindingen - glasvezelkabels
- 1.3 - Uitkijkpunten wijkbureaus (monitoren + apparatuur)
- 1.4 - Bouwkundige voorzieningen HB (ruimte met tafels)
- 1.5 - Aansluitingen camera's op HB
- 1.6 - Uitkijktafels op HB
- 1.7 - Opnamecapaciteit op HB

	O.b.v. afspraak 2002 t.i.v.:		Bedragen voor in tarief per camera
Totaal publiek domein	Politie Haaglanden	Gemeenten	

Deze investeringen leiden tot exploitatie; kapitaallasten (afschrijvingen), eventueel rentelasten en beheerlasten.

Bij de verdeling van de financiën van het Publieke domein, spreken we verder slechts over de exploitatie!

2 Exploitatie

- 2.1 Kapitaallasten (afschrijvingen)
 - 1.1 - Camera's - Publiek domein
 - 1.2 - Verbindingen - glasvezelkabels
 - 1.3 - Uitkijkpunten wijkbureaus (monitoren + apparatuur)
 - 1.4 - Bouwkundige voorzieningen HB (ruimte met tafels)
 - 1.5 - Aansluitingen camera's op HB
 - 1.6 - Uitkijktafels op HB
 - 1.7 - Opnamecapaciteit op HB
- 2.2 Rentelasten (4% van de investeringen) - cf. Herzene Begroting 2008
- 2.4 Beheerlasten (6% van de investeringen)
- 2.5 Huisvesting (ruimte, energie, beveiliging, schoonmaak, etc.)
- 2.6 Signaallevering - alleen voor Bewaken & Beveiligen
(Kosten signalen & draadloos)
- 2.7 Personeel
 - Uitkijken tafels 17 fte
 - Ondersteunend technisch personeel 2 fte
- 2.8 Opleiden - 1% van de personele lasten (uitkijken)

In we verder slechts over de exploitatie:			
Totaal publiek domein	O.b.v. afspraak 2002 t.i.v.:		Bedragen voor in tarief per camera
	Politie Haaglanden	Gemeenten	

Totaal exploitatiekosten per jaar

Kosten per camera (in deze opstelling) per jaar
(op basis van 194 camera's in het publieke domein)

LET OPI! Deze kosten zijn dus per jaar, per camera in de situatie zoals deze hiervoor is geschetst! Wanneer iets verandert aan de situatie (investeringsbedrag/personele inzet), dan zal de prijs per camera per jaar eveneens wijzigen.

Verdeling van lasten van cameratoezicht binnen het publieke domein:

Politie Haaglanden
Gemeenten

--

Tarief-bepaling per camera per jaar voor Gemeenten

'Cameratoezicht' - Publiek domein

O.b.v.: - afspraken 2002

- financiële gegevens 2008

	O.b.v. afspraak 2002 t.i.v.:			All-in tarief per camera
	Totaal publiek domein	Politie Haaglanden	Gemeenten	
1 Investeringsen				
1.1 - Camera's - Publiek domein				
1.2 - Verbindingen - glasvezelkabels				
1.3 - Uitkijkpunten wijkbureaus (monitoren + apparatuur)				
1.4 - Bouwkundige voorzieningen HB (ruimte met tafels)				
1.5 - Aansluitingen camera's op HB				
1.6 - Uitkijktafels op HB				
1.7 - Opnamecapaciteit op HB				

Deze Investeringsen leiden tot exploitatie; kapitaallasten (afschrijvingen), eventueel rentelasten en beheerlasten.

Bij de verdeling van de financiën van het Publieke domein, spreken we verder slechts over de exploitatie!

	O.b.v. afspraak 2002 t.i.v.:			All-in tarief per camera
	Totaal publiek domein	Politie Haaglanden	Gemeenten	
2 Exploitatie				
2.1 Kapitaallasten (afschrijvingen)				
1.1 - Camera's - Publiek domein				
1.2 - Verbindingen - glasvezelkabels				
1.3 - Uitkijkpunten wijkbureaus (monitoren + apparatuur)				
1.4 - Bouwkundige voorzieningen HB (ruimte met tafels)				
1.5 - Aansluitingen camera's op HB				
1.6 - Uitkijktafels op HB				
1.7 - Opnamecapaciteit op HB				
2.2 Rentelasten (4% van de investeringen) - cf. Herziane Begroting 2008				
2.4 Beheerlasten (6% van de investeringen)				
2.5 Hulsvesting (ruimte, energie, beveiliging, schoonmaak, etc.)				
2.6 Signaallevering - alleen voor Bewaken & Beveiligen (Kosten signalen & draadloos)				
2.7 Personeel Uitkijken tafels 17 fte Ondersteunend technisch personeel 2 fte				
2.8 Opleiden - 1% van de personele lasten (uitkijken)				
Totaal exploitatiekosten per Jaar				
Kosten per camera (in deze opstelling) per jaar (op basis van 194 camera's in het publieke domein)				

LET OPI! Deze kosten zijn dus per jaar, per camera in de situatie zoals deze hiervoor is geschetst! Wanneer iets verandert aan de situatie (investeringsbedrag/personele inzet), dan zal de prijs per camera per jaar eveneens wijzigen.

Bij de berekening en all-inprijs zijn de volgende (gemeentelijke) kosten NIET inbegrepen:

- Stichtingskosten/bouwkosten bij plaatsen van camera's (bijv. masten, bekabeling van camera tot het wijkbureau)

Verdeling van lasten van cameratoezicht binnen het publieke domein:

Politie Haaglanden

Gemeenten

Korpsbeheerder

• Haaglanden

Bureau Staf Korpsdirectie
 Postadres Postbus 264
 2501 CG Den Haag
 Bezoekadres Burgemeester Patijnlaan 35
 2585 BG Den Haag
 Telefoon (070) 424 4392
 Fax (070) 424 3796
 Datum 18 januari 2011
 Onderwerp Nadere uitwerking afspraken cameratoezicht publiek domein
 Uw nummer
 Ons kenmerk
 Bijlagen

De leden van het Regionaal College

Geachte leden,

In uw vergadering van 8 december jongstleden heeft u ingestemd met de volgende uitgangspunten bij de toepassing van cameratoezicht in het publiek domein, op basis van artikel 151c Gemeentewet:

- toepassing van cameratoezicht vindt slechts plaats als "ultimum remedium" en als onderdeel van een samenhangend pakket aan maatregelen, op basis van een objectieve veiligheidsscan door de politie en volgens de beschreven besluitvormingsprocedure;
- de kosten van de toepassing van cameratoezicht worden gezamenlijk gedragen door de politie en de betrokken gemeenten, op basis van een N verhouding;
- op basis van een all-intarief betalen de betrokken gemeenten hiervoor een bijdrage van N per camera per jaar aan Politie Haaglanden, waarbij de politie dan zorg draagt voor aanschaf, installatie, onderhoud en vervanging van de hardware en het tot stand brengen en onderhouden van de verbinding met de GMC. Uitzondering daarop vormen de stichtingskosten (mastwerk, aanleg verbinding naar dichtstbijzijnde wijkbureau) van nieuwe camera's: deze worden apart bij gemeenten gefactureerd). Driejaarlijks vindt actualisering van de kostprijs plaats;
- het aantal camera's dat binnen dit arrangement in Haaglanden door de politie wordt uitgekeken, wordt gemaximeerd op 200. Boven dit aantal worden de kosten volledig aan de desbetreffende gemeente doorberekend.
- Binnen de huidige 200 camera's in het publiek domein worden 30 camera's vrijgespeeld voor flexibel kortdurend (maximaal enkele maanden) cameratoezicht.

Verdeling flexibele camera's

Ten aanzien van dit laatste element, heb ik u toegezegd om de voorgestelde verdeling van de 30 camera's voor flexibel kortdurend cameratoezicht (20 Den Haag en 10 voor de rest regio) nog eens kritisch te beschouwen. Ik kom ten aanzien van dit punt tot de volgende overwegingen.

Het huidige aantal camera's in Den Haag bedraagt 151. Er vindt momenteel een kritische beschouwing plaats van de mogelijkheden om het aantal camera's in Den Haag terug te brengen. Daarmee ontstaat ruimte om camera's in te kunnen zetten voor het dringend gewenste meer flexibele cameratoezicht, terwijl toch de hand wordt gehouden aan het maximum aantal camera's voor het publiek domein in Haaglanden van 200. Een eerste verkenning in Den Haag levert op dat een zekere reductie daadwerkelijk mogelijk is. Vanuit dat vertrekpunt wordt (vooralsnog) ingeschat dat Den Haag met 30 camera's minder toe kan, zonder te zeer in te leveren op de kwaliteit van het cameratoezicht. De inspanning die vanuit Den Haag in dit kader wordt verricht, rechtvaardigt mijns inziens dat de gemeente Den Haag ook substantieel moet kunnen profiteren van de "winst" die met deze exercitie wordt geboekt. In het verlengde daarvan draagt de gemeente Den Haag ook extra bij aan de kosten van dit flexibel cameratoezicht in de vorm van "trekkingsrecht", op basis waarvan een aantal flexibele camera's exclusief voor Den Haag beschikbaar zal zijn. Dat laat

onverlet dat ook voor de rest van de regio voldoende camera's beschikbaar moeten zijn om in het kader van flexibel cameratoezicht in te zetten.

Vanuit dit uitgangspunt stel ik u voor om te starten met een regeling, waarin 15 camera's ten behoeve van flexibel kortdurend cameratoezicht beschikbaar komen voor Den Haag op basis van "trekkingsrecht" en 15 camera's voor de rest van de regio. Afhankelijk van de feitelijke ontwikkelingen zal worden bezien of deze verdeling in de praktijk voldoet aan de behoefte.

De flexibele camera's komen onder hetzelfde financieel regime te vallen als de andere camera's op basis van art. 151c Gw. Dit betekent dat de gemeente Den Haag voor de 15 camera's waarvoor zij het "trekkingsrecht" heeft het vastgestelde tarief betaalt van 3.200 euro per camera per jaar. De overige 15 camera's in de regio zullen naar rato (berekening van gebruik per dag) worden gefactureerd aan de gebruikers. Voor iedere (flexibele) camera in iedere gemeente geldt, dat de stichtingskosten per geval apart in rekening zullen worden gebracht aan de betrokken gemeente. De 30 camera's voor flexibel cameratoezicht zullen in 2011 en 2012 gefaseerd beschikbaar komen.

Overeenkomst

Zoals met u overeen is gekomen, zal het nieuwe beheersregime voor de camera's in het publiek domein de komende tijd geleidelijk worden ingevoerd. Met de gemeenten die nu reeds over cameratoezicht beschikken (Den Haag, Westland, Zoetermeer en Delft) zal nog een nadere overeenkomst worden gesloten, met daarin afspraken over de wijze van overdracht van het beheer en de infrastructuur van de camera's naar de politie, over de overdrachtsdatum en het moment dat de nieuwe financiering voor deze gemeenten ingang zal vinden. Vanzelfsprekend is voor nieuw te plaatsen camera's in iedere gemeente het besluit van 8 december jl. reeds van kracht.

De korpsbeheerder,

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

D Art. 5.1 lid 1 sub d

Deze informatie betreft persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 (bijzondere persoonsgegevens) of paragraaf 3.2 (persoonsgegevens van strafrechtelijke aard) van de UAVG

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

D Art. 5.1 lid 1 sub d

Deze informatie betreft persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 (bijzondere persoonsgegevens) of paragraaf 3.2 (persoonsgegevens van strafrechtelijke aard) van de UAVG

N Art. 5.1 lid 2 sub i

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen